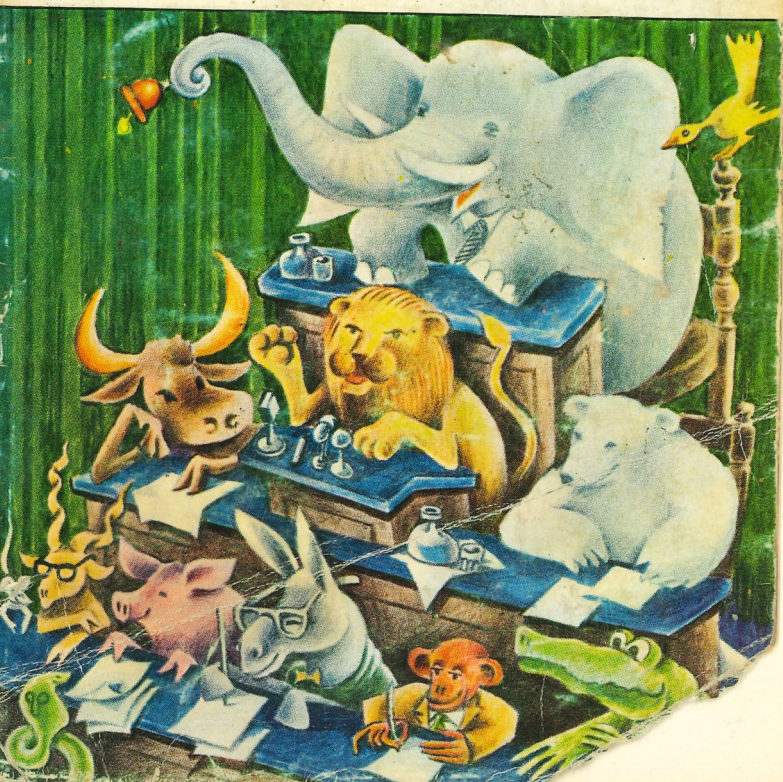

hayvanlar toplantısı

ant

Erich Kaestner

ANT YAYINLARI: 55
Yarının Büyükleri İçin: 5

Orijinal Adı:

DIE KONFERENZ DER TIERE

Türkiye Yayını:

ANT YAYINLARI

Ocak 1972, İstanbul

Kapak ve Desenler:

TAN ORAL

Dizgi:

YÖNET MATBAASI

Baskı:

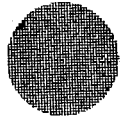
EROĞLU KARDEŞLER

Erich Kaestner

HAYVANLAR TOPLANTISI

Türkçesi:
Hüseyin Tüzün

ANT YAYINLARI
Cağaloğlu, Başmusahip Sok. 10/11, İst.

1099
ORGANISATION
DES PUBLISISTES LE TIRQUE

YARININ BÜYÜKLERİNE

1899 yılında Dresden'de doğan Erich Kästner çağdaş alman mizah ve çocuk edebiyatının en önde gelen yazarlarındanıdır. Edebiyattan başka tiyatro ve film üzerine yaptığı çok yönlü çalışmalar sonucu meydana gelen ürünler, dünya mizah ve çocuk edebiyatının unutulmaz yapıtları arasında yer almıştır.

Almanya tarihinde düşünce özgürlüğüne indirilen en büyük darbe olarak nitelendirilen 10 Mayıs 1933 kitap yakma olayında Erich Kästner'in de kitapları yakılmış ve Hitler yönetimi yazarın Almanya'da kitap yayınlamasını yasaklamıştır. Ancak Hitler yönetiminin bütün baskılarına göğüs geren yazar, herşeye rağmen Nazi döneminin görgü tanığı olarak Almanya'da kalmayı yeğ bulmuş ve kitaplarını

İsviçre gibi Nazi işgalinde olmayan ülkelerde yayınlatmaya devam etmiştir. Savaştan sonra türlü dergiler çıkartarak serbest yazar olarak çalışmalarını sürdürmüştür. Bugün 72 yaşındadır ve hâlâ durmamacasına çalışmaktadır.

Erich Kaestner'in en büyük özelliği, genç okuyucuları, son derece esprili, eğlenceli anlatımıyla evrensel ve çağdaş sorunlar üzerine düşünmeye yöneltmesidir. Kaestner, yazılarında sürekli olarak, içinde yaşadığı çağın sıkıntı ve anlamsızlıklarını, milyonlarca kişinin ölümüne yolaçan savaşların acılarını sergiler. Yüreği tüm insanlığa, özellikle çocuklara ve gençlere açıktır. Onun en büyük sorunu, yarının büyüklerine seslenebilmek, onlarla birlikte doğruyu, insanca, kardeşce yaşamının köklerini oluşturmaktır. Kendinin ve başkalarının zararına yolaçan davranışlar, haksızlıklar karşısında susup olup oturmamaya, bunlara karşıdurmaya, direnmeye çağırır Kaestner.

Son yıllarda karton film olarak yapılan ve bütün dünyada büyük ilgi toplayan **Hayvanlar Toplantısı**'nda hayvanlar, anlamsız savaşlarla birbirlerini mahvetmeyi amaç edinen insanların o suçsuz, iyi niyetli, pırıl pırıl çocuklarını korumak ve ilerde onları da bu kavga gürültü içi-

ne düşmekten kurtarabilmek için biraraya gelerek işe el koyarlar. Çocuklarını yitirme durumuyla karşılaşan insanlar, ister istemez hayvanların dileğine uyarak birleşirler ve aralarında sonsuz bir barış antlaşması imzalarlar.

Hayvanlar Toplantısı'ndan sonra sunduğumuz «**Akharnai'lılar**» E. Kaestner'in, Aristophanes'in aynı adlı komedyasından serbest olarak uyguladığı, barış için savaşanların zafelerini anlatan iki sahnelik kısa bir oyundur. Oyunun kahramanlarından Dikaiopolis ile Amphitheos'un önyak oldukları barış çalışmalarıyla, Atina'lılar ile Sparta'lılar arasındaki, gerçekten son derece anlamsız ve sıkıcı bir durum almış olan o bitip tükenmez Peloponnes savaşları, üreticilerin çabalarıyla zorunlu olarak son bulur ve teker teker tüm bölgeler barış birliğine katılır.

Erich Kaestner'in çok sevilerek okunan yapıtları arasında şiir kitapları da büyük bir yer tutar. Şiir ve taşlamalarındaki ince alay, evrensel bir içerik ve değer taşır. Bazı şiir kitaplarından seçilen bir - iki örnekle yazarın bu özelliğini de yarının büyüklerine tanıtmak istedik.

Fabian, Emil ve Dedektifler, Anton ve Nok-

tacık gibi dilimize çevrilen kitaplarının dışında yazarın öteki önemli yapıtları şunlardır :

Romanları : **Karda Üç Adam, Kayıp Minyatür, Küçük Sınır Trafığı, Ben Küçük Bir Çocukken, Emil ve Üç İkizler.**

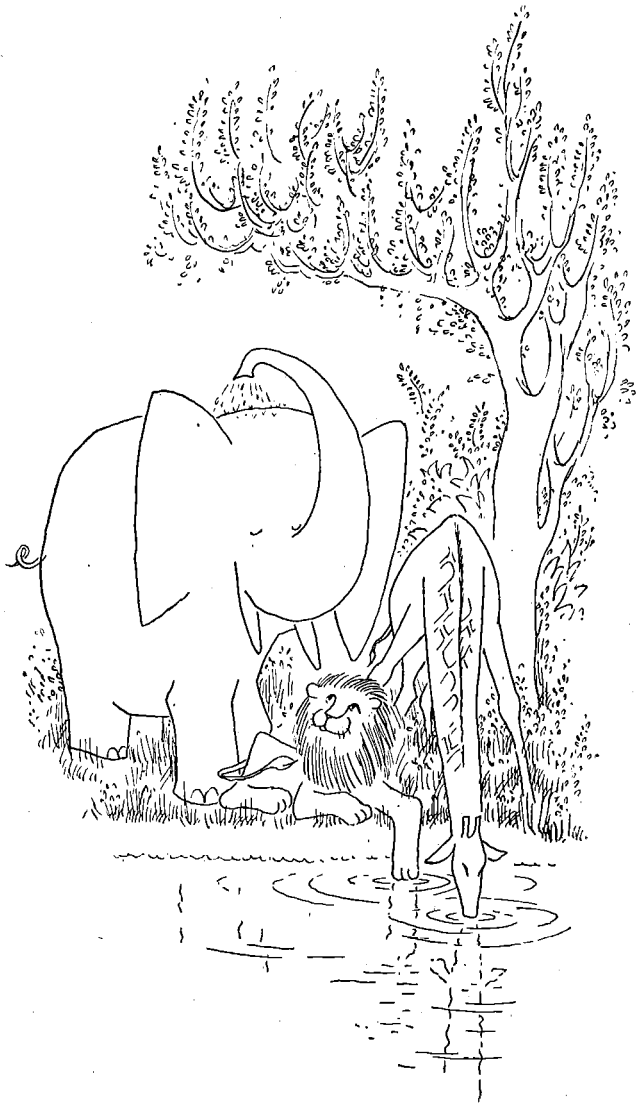
Oyunları : **Diktatörler Okulu, Güvenilir Ellere, Chauvelin, Zamanın Yaşamı** (radyo oyunu), **Münchhausen** (senaryo), **Peter Pan.**

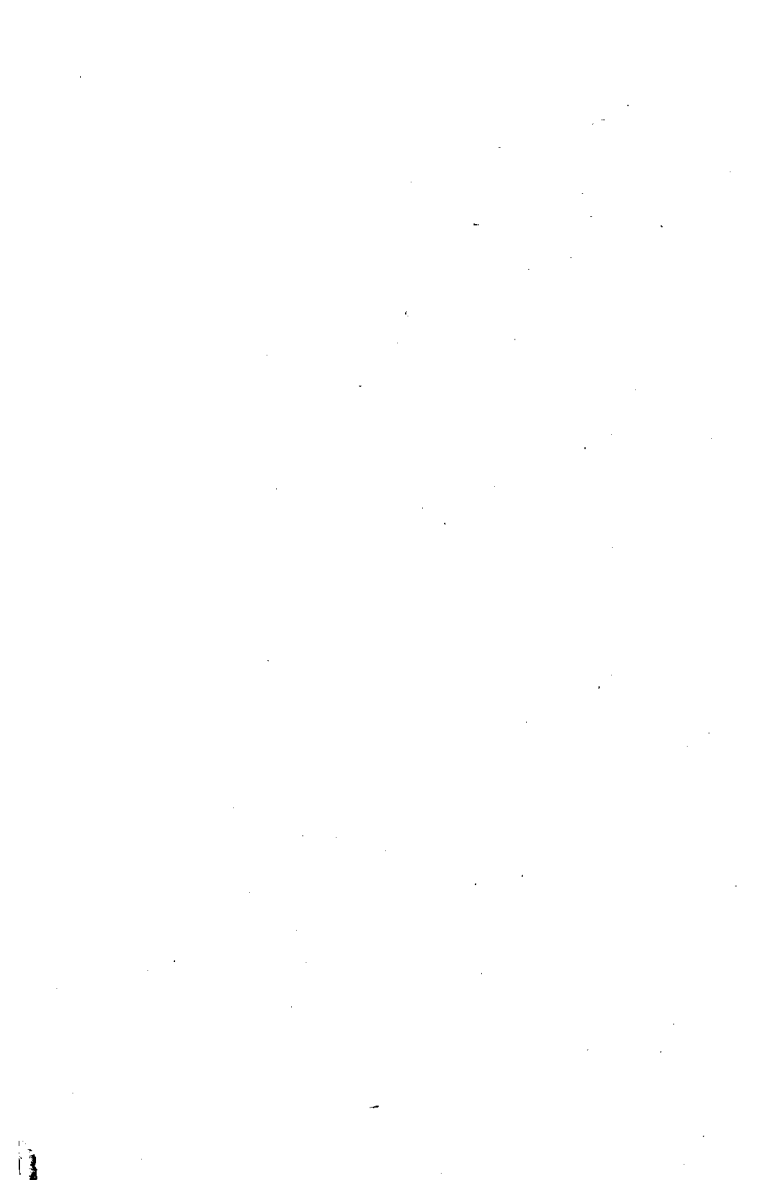
Şiir Kitapları : **Beldeki Yürek, Aynada Gürültü, Bir Adam Bilgi Veriyor, İskemleler Arasındaki Şarkı, Seçmeler, Öz ve Kısa, Onüç Ay.**

Ayrıca yazarın türlü dergi ve gazetelerde çıkmış yazılarından başka deneme, anı, biyografi ve bütünlenmemiş yazılarını içeren çok sayıda kitapları vardır. Birçok romanları ve oyunları filme çekilmiştir.

Evrensel temellere dayanan barışçı özelliği ile, **HAYVANLAR TOPLANTISI**, yalnız yarının büyüklerinin değil, bugünün büyüklerinin de severek okuyacağı bir kitaptır.

ANT YAYINLARI

bütün dünyaya telgraf : ... londradaki konferans sona erdi ... görüşmelerde bir sonuca varılamadı ... kurultay dört uluslararası bir encümeden meydana gelmişti ... bir sonraki konferans için karara varıldı ... toplantının yapılacağı yer üzerinde görüş ayrılıkları var ...

Güzel bir gündü. Hayvanların canı pek sıkındı. Her cuma yaptıkları gibi, yine aslan Alois, fil Oskar ve zürafa Leopold Kuzey Afrika'daki Çat gölü kıyısında akşam içkilerini almak için buluşmuşlardı.

«Ah bu insanlar!» dedi aslan Alois, o güzel yelesini sallayarak. «Bu kadar sarı olmasaydım eğer, belki de öfkemden kapkara kesilirdim!»

Fil Oskar, sanki banyoda ılık bir duş almıyormuşçasına, havaya kaldırmış olduğu hortumunun altında dönüp durarak, tozlu sırtına su püskürtüyordu. Tembel tembel gerinerek en kalın sesiyle diğerlerinin anlayamadığı bir şeyler homurdandı.

Zürafa Leopold, ayırık bacaklarıyla göle girmiş, küçük, hızlı yudumlarla su içiyordu. Sonra o da düşüncesini açıkladı:

«Pek müthiş bu insanlar canım! İsteseler her şey yolunda olurdu. Balıklar gibi dalarlar, bizim gibi koşarlar, yelken açıp su üstünde ördükler gibi kayarlar, dağkeçileri gibi tırmanır- lar, kartallar gibi uçarlar... Peki, bütün bu beceriklilikleriyle ne koyarlar ortaya?»

«Savaş!» diye homurdandı aslan Alois. «Savaşlar, ihtilaller yaparlar. Ardından açlık, yeni yeni hastalıklar... Bu kadar sarı olmasay- dım eğer... öfkenden...»

«Kapkara kesilirdin!» diye tamamladı tüm- ceyi zürafa. Çöldeki bütün hayvanlar çoktan ez- berlemişlerdi bu sözü.

«Bana dert olan yalnızca çocukları», dedi fil Oskar kulaklarını sarkıtarak. «Öyle iyi ço- cuklar ki! Oysa onlar da savaşlara, ihtilallere katılmak zorundalar. Sonra da büyükler, 'biz

bütün bunları, ilerde çocuklarımız rahat etsinler diye yapıyoruz' derler. Ne edepsizlik, demi mi?»

«Bu son dünya savaşı sırasında, karımın yeğeni Almanya'da bir sirk tarafından angaje edilmişti,» diye anlatmaya başladı aslan Alois. «İki ayağı üstünde durur, çemberden atlarmış. Hasdrubal, Çöl Korkusu'ymuş takma adı. Bir hava akınında çadır başlamış yanmaya ve bütün hayvanlar, insanlar dışarı fırlamışlar...»

«Zavallı çocuklar!» diye homurdandı fil.

«... ve bütün kent alevler içinde kalmış,» diye devam etti aslan. «Hayvanlar, insanlar hep bağırıyorlarmış. Bir alev yeli, karımın yeğeni Hasdrubal'ın yelesini ütülemiş. O zamandan beri peruk taşır.» Sonra kuyruğu ile sahranın

kumlarına öfkeyle vurarak: «Ah bu aptallar!» diye kükredi. «Durmadan savaşırılar, her şeyi mahvettikten sonra da saçlarını, başlarını yolarlar. Bu kadar sarı olmasaydım eğer...»

«Anlaşıldı, anlaşıldı,» diye sözünü kesti zürafa. «Ama küfretmek bir işe yaramaz. Bir çare bulmalı.»

«Elbette!» diye boru gibi öttü fil Oskar. «Herşeyden önce çocukları için, ama ne yapmalı?»

Sonunda akıllarına bir şey gelmediğinden, canları sıkkın, tırıs tırıs döndüler evlerine.

Oskar eve geldiğinde fil yavruları yatmak istemediler. En küçüğü :

«Ne olur, bize bir şeyler oku!» dedi babasına. Babası **Yeni Sahra** dergisini alarak yüksek sesle okumaya başladı:

«Savaşın üstünden dört yıl geçtiği halde, bugün hâlâ Avrupa'da anasının, babasının nerede olduğunu bilmeyen binlerce çocuk ve çocuklarının nerede olduklarını bilmeyen sayısız anneler, babalar...»

«Bırak şunu, Oskar!» diye yarıda kesti kârısı. «Küçük fillere göre değil bu!»

Leopold eve döndüğünde, küçük zürafalar daha uyumak istemiyorlardı. En küçüğü :

«Hadi baba, lütfen bize bir şeyler oku!» dedi. Babası **Günlük Sahra Haberleri** gazetesini alarak okumaya başladı :

«Savaştan dört yıl sonra, Batı Almanya'da çoğunluğu yaşlılar ve çocuklar olan göçmen sayısı ondört milyona yükselmiş ve bu sayı aydan aya daha da yükselmektedir. Kimse onları istemi...»

«Bırak şunu Leopold!» diye yarıda kesti karısı. «Küçük zürafalara göre değil bu!»

Alois yatak odasına girdiğinde, çocukları hep birden :

«N'olur, n'olur baba, bize bir şeyler oku!» diye bağıştılar. Babaları **Genel Sahra Haberleri** gazetesini alıp :

«Uslu, uslu dinleyin bakalım,» diyerek okumaya başladı: «Dünyanın yarısını mahveden ve hâlâ izleri görülen savaştan dört yıl sonra bugün, söylentilere göre gene gizlice yeni bir savaşa hazırlanılmakta olduğu...»

«Çabuk bırak şunu, Alois!» diye bağırdı karısı. «Küçük aslanlara göre değil bu!»

Küçük filler ve diğer bütün hayvan yavruları uyuduktan sonra, Oskar mutfağa, karısının yıkadığı bulaşıkları kurulamaya gitti.

«Yahu, bu ne berbat iş böyle!» diye homurdanıyordu.

«Şu birkaç kap kacak için mi?» diye sordu karısı. «Sen de günden güne tembelleşiyorsun.»

«Senin tabakların, tasların için demiyorum,» dedi Oskar. «Şu insanları düşünüyorum da! Göçmenler, atom bombaları, grevler, Hindistan'da açlık, Güney Amerika'da korkunç nüfus artışı, Vietnam'da savaş, kaybolmuş çocuklar, kaybolmuş ana - babalar, Filistin'de karışıklık, İspanya'daki cezaevleri, karaborsa, siyasi mülteciler...»

Bitkin bir durumda çöktü iskemleye. O sırada karısı hortumuyla çocukların süt çanaklarını duruluyordu.

«İşte!» diye haykırdı Oskar birdenbire. Karısı korkudan çanağın birini düşürdü. «İşte!» diye kükrüyordu Oskar hâlâ boğuk bir sesle. Üzerinde **Sahra Akşam Gazetesi** duran mutfak masasına bir yumruk indirdi. «İşte, oku bak! Gene bir toplantı. Şeytan götürsün hepsini! Ah bu insanlar! Ortalığı yakıp yıkmaktan başka bir işe yaramazlar, ne yapmaya kalksalar Babil Kulesi'ne çevirirler. Bana dert olan yalnızca çocukları!»

bütün dünyaya telgraf: -- paristeki dışişleri bakanlar konferansı yarıda kesildi -- hiç bir sonuca varılamadı -- başkentlerde anlaşmazlıklar görülmekte -- konferans dört hafta sonra perşembe günü yeniden düzenlenecek -- her yerde gizli kabine oturumları yapıldığı anlaşıldı --

Koca fil Oskar, öfkeyle Sahra Akşam Gazetesi'ni kırıştırarak masanın altına fırlattı. Bu arada en büyük oğlunun okul çantası çarptı gözüne. Çantayı alarak içinden boya kutusu ve resim kağıdı çıkardı.

«Bak!» dedi karısına. «Şimdi sana dünyanın görünüşü nasıl, onu çizeceğim.» Sonra iki daire çizdi. Bunlar iki yarım küreydi...

«Bu bir yarım küre,» dedi karısına. «Her yerde insanlar çaresizlik ve akılsızlık içindeler. Her hayvan görür bunu..»

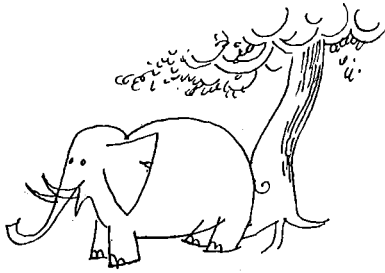
«Yalnız bir tanesi bu sefaleti ve karışıklığı görmek istemez: Devekuşudur bu!» dedi fil, «kafasını kuma gömer!»

«Bu da diğer yarım küre,» diye devam etti. «Her yerde yüzyıllardan beri savaş, yokluk, akılsızlık süre gelmiştir. Her insan görür bunu..»

«Yalnız bazı insanlar bilmek istemezler. Bunlar devletleri yönetenler, konferanslar düzenleyenlerdir ve...»

«Biliyorum», dedi karısı, «ve kafalarını kuma gömerler.»

İlginç düşlerle dolu bir geceden sonra, fil sabahleyin erkenden uykulu uykulu, ayağında terliklerle telefona koşarak altı yerle bağlantı kurulmasını istedi: Biri Güney Amerika'daki küçük yeğeni tapir Theodor'la, biri Avustralya'da kanguru Gustav'la, bir diğeri kuzey kutbunda kutupayısı Paul ile, dördüncüsü Orta Avrupa'daki baykuş Ulrich ile, beşincisi Asya'daki fare Max'la ve altıncısı da Kuzey Amerika'daki sığır Rheinhold ile. Mısır merkez postanesinde santral kız olarak görevli leylek ve telliturnalar canla, başla çalışıyorlardı. Önce bir iki yan-

lış bağlantı olduysa da, sonunda her şey yoluna girdi.

«İyi dinleyin beni, lütfen!» dedi fil Oskar telefonda. «İnsanlarla bu iş böyle sürüp gidemez! Anlıyor musunuz beni?»

«Evet, Oskar!» diye altısı birden sesleri çıktığı kadar bağırdılar.

«Benim bir düşündüğüm var!» diye kükre-di fil. «Çocukları için tabii, sırf onlar için işte! Müthiş bir fikir! Şey, yani benim ve karımın pek hoşuna gitti de... Hani hiç fena bir düşünce de değil doğrusu.. Hayır, hiç de fena değil! Daha budalaca düşünceler de vardır... Ee, neden bir şey demiyorsunuz?»

«Düşünceni bekliyoruz!» diye bağırdı Kuzey Amerika'daki sığır Rheinhold.

«Ha, sahi!» dedi fil. Altısı birden güldü bu işe.

«Şimdi söyle bakalım düşündüğünü!» diye kikirdedi Asya'dan fare Max.

«Öyleyse dinleyin!» diye bağırdı Oskar. «İnsanlar hiç bir sonuç elde etmeksizin durmadan konferanslar düzenliyorlar. İşte, benim düşüncem de şu : Biz de bir toplantı yapsak!»

Bu söz üzerine altı telefon da uzun bir süre sessiz kaldı. Sonunda telliturnalar ve ley-

lekler sabırsızlıkla gagalarını takırdatıp, şakırdatarak alaycı bir sesle sordular :

«Konuşmanız bitti mi?»

«Konuşmayı kesmeye nasıl cesaret edersiniz?» diye gürledi fil. Sonra da : «Paul, Theodor, Max, Rheinhold, Ulrich, Gustav! Birden hepiniz sağır mı oldunuz kuzum?»

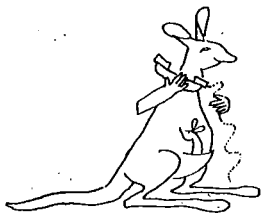
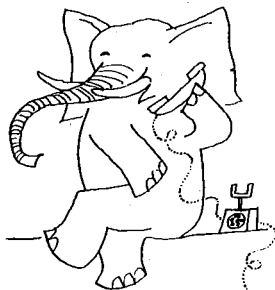
«Yok, pek öyle değil», dedi kutupayısı, beyaz başını düşünceli düşünceli sallayarak. «Biraz ilginç de... Önce insanların yaptıkları toplantılara küfrediyorsun, sonra da...»

«Paul'un hakkı var!» diye takırdayarak söze karıştı baykuş. «Önce küfrediyorsun, sonra da aynısını biz yapalım diyorsun!»

Fare Max bir ıslık çalarak :

«Yahu,» dedi, «dikkat edelim, kendimizi gülünç durumlara düşüreceğiz.»

«Canları cehenneme!» diye gürledi Oskar. «Önemli olan toplantı değil, insanlar. Sizin hiç aklınız yok mu be! Gülünç şey doğrusu! Dinleyin ödlekler: Dört hafta sonra bugün bütün delegeler Yüksek Hayvanlar Kurulu'nda toplanacak. Bütün hayvan cins ve sınıflarına bildirilsin! Tarih: Dört hafta sonra bugün! Toplantı yeri: Yüksek Hayvanlar Kurulu! O zaman göreceğiz, bakalım...»

«Beş dakika tamam!» diye takırdadı Mısır merkez postanesindeki santral kızlar. «Konuşma süreniz doldu, kesmek zorundayız!»

«Kaz kafalılar!» diye homurdandı Oskar öfkeyle.

«Kaz mı?» diye bağırdı santral kızlar. «Affetmişsiniz siz onu! Burada yalnız leylek ve telliturnalar görevlidir.»

«Öyleyse, budala deynek ayaklılar!» dedi fil omzunu silkerek ve telefonu kapattı. Pek yorgun düşmüştü, mendiliyle alınıdaki terleri sildi. -Mendili dört metre uzunluğunda ve dört metre enindeydi.-

Artık haberin yayılması çorap söküğü gibi gidiyordu. Maymunlar, balta girmemiş ormanlarda ağaçtan ağaca sıçrayarak bağırdıyor, üzerleri pırl pırl yanan böcekler vızıldıyor, küçük, renkli sinek kuşları ötüşüyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Köpekler köylerde, kentlerde rüzgar gibi koşuyor, gelincikler bahçelerde çalıları hışırdatarak dolaşıyor, boynuzları, sanki havada kuru dallar uçuşuyormuş gibi görünen geyikler, karacalar ormanlarda alabildiğine koşarak bağırdıyorlardı :

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Zebralar çöllerde fırtına gibi gürlüyor, ceylanlar, antiloplar bozkırlarda ok gibi uçuyor, devekuşları yerden yükselen toz bulutları gibi kafalarını kaldırarak bağırsıyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Kırlangıçlar ülkeler arası telefon tellerine konmuşlar, bu yeni haberi dünyanın dört bucağına yayıyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Kurbağalar bataklıklarda, su birikintilerinde gerdanlarını şişirerek yorulmak bilmeden haberi bağırsıyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Ağaçkakanlar içi oyulmuş ağaç kütüklerine gagalarıyla vurarak mors alfabesiyle haberi yayıyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Binlerce posta güvercini dağlar, denizler üzerinden uçuyorlar ve boyunlarında asılı kü-

çük teneke kutularda açıkça şu yazı okunuyordu:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Martılar, penguenlerin kulakları dibinde keskin çığlıklar atıyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Bozkırlarda terli sırtlarından dumanlar çıkan rengineyikleri son hızlarıyla koşuyor, kutuplarda kızak köpekleri yaz gecesinde havlayarak zıplayıp duruyorlardı.

Kangurular, o uzun sıçramalarıyla İç Avustralya'yı bir baştan bir başa hoplaya hoplaya geçiyorlardı. Sanki gerçekten posta dağıtıcılarıymış gibi keselerinde şu önemli haberi taşıyorlardı:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Papağanlar sarmaşıklara oturmuşlar, bir yandan sallanıyor, bir yandan da gıcırdayan otomatlar gibi durmadan haberi tekrarlıyorlardı.

Okyanusların karanlık derinliklerinde yaşayan bambaşka, yabancı yaratıklara da haber

iletiliyordu. Burada mürekkep balığı kocaman harflerle suya şöyle yazıyordu:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Bu arada sümüklü böcek Minna bile heyecanlanmış, başını kabuğundan çıkarıp evini sırtına yüklenerek, nefes darlığından aksırıp tıksırarak, soluk soluğa üzüm bağlarında dolaşüyor, ikide bir durup başını uzatarak, kısık bir sesle bağıyordu:

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor!»

Tam o sırada oralarda dinlenmekte olan solucan Fridolin:

«Ne dedin, ne dedin?» diye sordu. «Gerçekten çok ilginç bir haber bu!» Ve heyecanla top-rağı eşelemeye başladı.

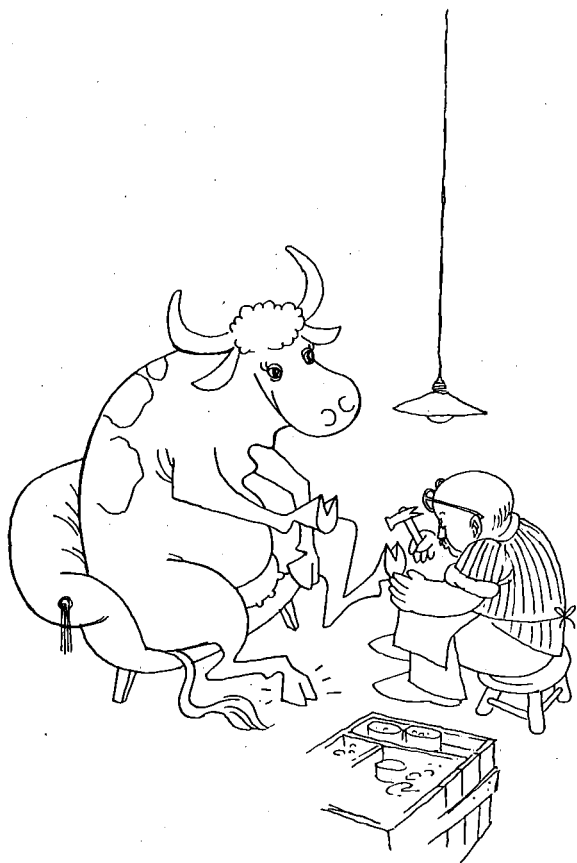
«Bu ne acele böyle, nereye gidiyorsun?» diye sordu sümüklü böcek.

Fridolin'in kafası yarı yarıya toprağa girmiş:

«Ne saçma soru!» diye geveledi. «Yeryüzünün öte yanındaki hayvanların da haberi öğrenmeleri gerekir. Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu...» derken toprağın içinde kayboluverdi.

İster çölde, ister kutuplarda yaşasın, ister havada, ister okyanus diplerinde, hemen bütün hayvanlar kaşla göz arasında haberi duymuşlardı. Toplantılar düzenliyor, her cins ve sınıftan delegeler seçiyorlardı. Hani bir zamanlar o büyük tufandan önce, Nuh kendilerinden gemisine gelmeleri için birer çift istemişti ya, işte şimdiki durum da o zamankinin hemen hemen tıpkısıydı. Seçilen delegeler gerekli yol hazırlıklarına başlamışlardı bile.

Sığır Rheinhold, hemen kunduracıya giderek ayağına yeni taban geçirtti. Devekuşu berebere gidip tüylerini ondüle ettirdi. Manda, zülüflerini kızgın maşalarla yuvarlatırken, yandaki kabinde aslan Alois, toplantı süresince yalesinin hep dalgalı kalmasını istediğinden, ber-

ber başlığının altına girmiş, terden sıırıslıklam oturuyordu.

«Ah bu sıcak!» diye dert yandı pençelerine manikür yapan kıza. «Bu sıcak beni deli ediyor. Bu kadar sarı olmasaydım eğer...»

«Sarı yeleye bayılırım,» diye sözünü kesti manikürcü kız gülümseyerek. Böylece Alois o ünlü sözünü tamamlayamadı.

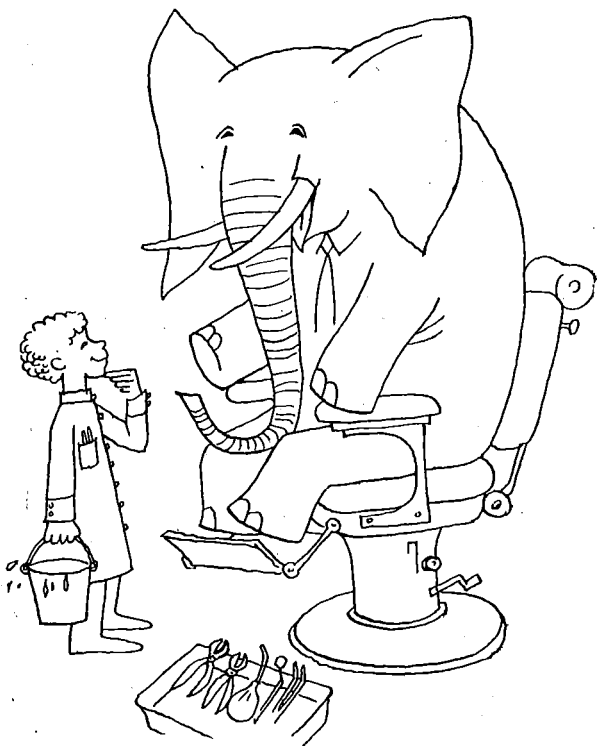
Kutupayısı Paul, dumanı tüten kaynaçta sıcak bir banyo aldı. Nerdeyse kaynamakta olan suyu pek dayanılmaz bulmuştu. Ama banyodan çıktıktan sonra, yeni yağmış kar gibi beyazlaşınca, ailesi bu işe pek şaşı.

Oskar'ın karısı, kocasının yabancı giysilerini ütülüyordu. Zaten paçaları kırışık pantolonla dolaşmasına çok sinirlenirdi. Artık hiç olmazsa toplantıda iyi bir etki yaratmalıydı.

Bu arada Oskar da dişçi koltuğuna oturmuş, sol fildişini doldurtuyordu. Dişçi, abanoz ağacı gibi kapkara bir zenciydi. Oskar, dişçinin oğluna:

«Giderken seni de alacağım yanıma,» dedi. «Aslında bu toplantı sırf çocuklar için zaten...»

«Ağzınızı lütfen çalkalar mısınız!» dedi dişçi, elindeki su dolu kovayı file uzatarak.

Tavuskuşu iyice kabarmış, ünlü bir ressamın kuyruğundaki tüylerin renklerini yeniletiyordu.

Evlerde bütün hayvanların karıları, kocalarının bavullarını yerleştiriyorlar, yolluklar hazırlıyorlardı: Termoslar, yosunlar, mısır, pas-tırma, isli balık, yulaf, petek balı, kızarmış tavuk, haşlanmış yumurta... Daha sonra delegeler paltolarını giydiler. İstasyona gitme zamanı gelmişti artık.

En önemli an gelip çatmıştı işte. Afrika, Asya, Amerika, Avrupa ve Avustralya'daki istasyonlarda ekspresler harekete hazırды. Ho-parlörler bağıyordu:

«Tren harekete hazır! Herkes yerlerini alın! Yönümüz Yüksek Hayvanlar Kurulu! Kapılar kapansın!»

Sonra lokomotifler trenleri çekmeye başladı. Oskar, Alois, Leopold ve diğer birçok delegeler trenin pencerelerini indirmiş, istasyondakilere el sallıyorlardı. Anneler ve bütün hayvan yavruları da yolculara el salladılar. Oskar'ın karısı hortumunu kaldırarak:

«Gülünç etmeyin kendinizi!» diye bağırdı.

«Hiç merak etme!» dedi Oskar. «Bak gö-

receksin, dünyayı düzene sokacağız. İnsan de-
ğiliz ne de olsa!»

Yeryüzünün bütün hava alanlarında gö-
rülmemiş bir canlılık vardı. Delegelerin çoğu
-kuş olmayanlar tabii- ilk kez uçuyorlardı ve bu
yüzden davranışlarında bir sinirlilik, bir yap-
macıklık görülüyordu. Ama kartal, akbaba,
aladoğan ve balıkçilkuşu kendileriyle alay edin-
ce, şöyle bir toparlandılar ve her şeyi olurluna
bırakarak yerlerine oturdular. Oldukça yüksek
bir ücret karşılığında uçan bir halı da kirala-
nabiliyordu. Örneğin kokarca yaptı bu işi. Var-
lıklı bir hayvan olduğu için kolaylıkla katlandı
bu masrafa. Zaten onun için yapacak başka şey
de yoktu. Çok kötü koktuğundan, gışeden ken-
disine uçak bileti verilmemişti.

Neyse, sonunda her şey yoluna girdi ve
küçük filo havalandı. Vınlayan pervaneler gü-
neşin altında pırl pırl yanıyordu.

Uçan halılar kocaman kelebekler gibi, kıvıl
kıvıl renkleriyle parlıyordu. Karga, balıkçil-
kuşu, şahin, turna ve yabanördeği uçarak filo-
ya eşlik ediyorlardı. Aşağılarda yeryüzü gittik-
çe küçülüyordu.

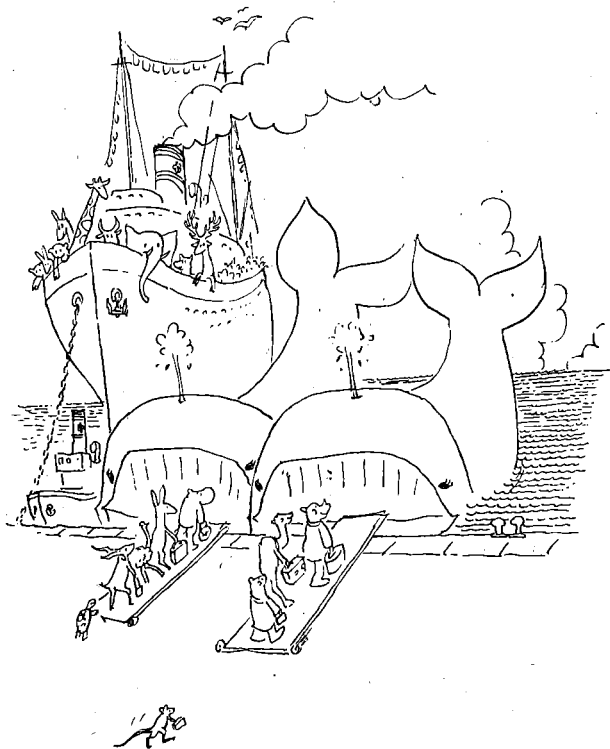
Limanlardaki canlılığın da ötekilerden ka-
lır yeri yoktu. Yüzme bilmeyen hayvanlar bü-

yük, modern gemilere biniyorlardı. Ayrıca toplantiya katılacak delegeleri gönüllü olarak taşımak için gelen balinalar, iskeleye yanaşmış, kocaman ağızlarını açarak, yolcuları bekliyorlardı. Gemilere güvenemeyen hayvanlar bir tahta iskeleyle balinaların ağzından içeri giriyorlardı.

«Gemiler bazan batar,» dedi tavşan tilkiye. «Ama bir balinanın battığı hiç duyulmamıştır.» Ve hopleya hopleya iskeleden balinanın ağzına doğru yürüdü.

Herkes gemilerin güvertesine çıktı, düdükler ötmeye başladı. Balinalar ağızlarını kapattılar, kafalarından sular fışkırttılar ve küçük filo harekete geçti. Kıyıda akrabaları, yakınları el sallıyordu. Delegeler de güvertelerde parmaklıklara yaslanmış, kıyıdaakilere karşılık veriyorlardı. Ancak balinaların karnında olan delegeler -balinaların pencereleri olmadığından- el sallayamadılar.

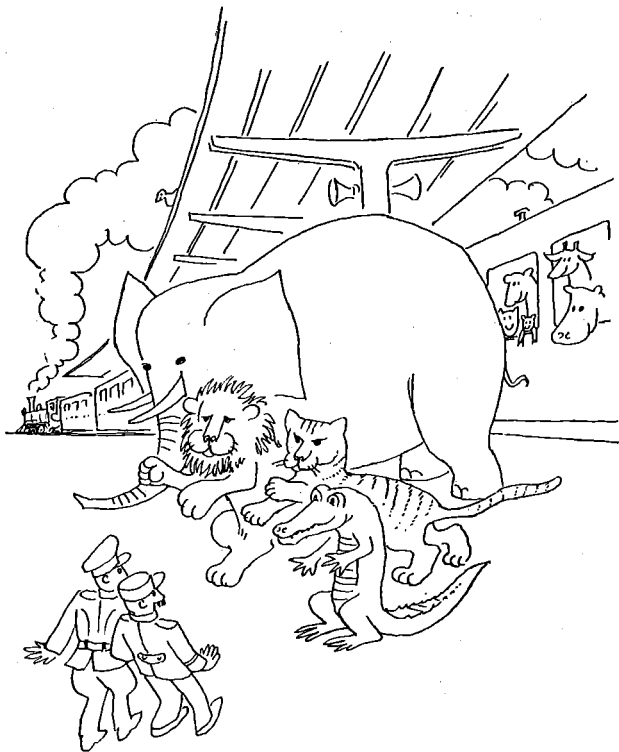
Bu arada kutup hayvanları büyük bir tehlike atlattılar. Limana geldiklerinde, bütün gemilerin buzlar arasında sıkışıp kalmış olduğunu gördüler. Ama kutupayısı Paul bunun da çaresini buldu. Bütün eşyalarını yanlarına alarak, önce rengeyiklerinin çektikleri kızaklarla

güneye gittiler, oradan da bir buz dağına aktarma yaptılar. Yolcular arasında Paul, pos bıyıklı fokbalığı, penguen, kartavuşu, kutuptilkişi, bir de Paul'le uzun süredir arkadaş olan tombul yanaklı, küçük bir eskimo kızı vardı.

Yalnız buz dağının tek sakıncası pek yavaş yol almasıydı. Öyle ki, daha şimdiden yolcular toplantıya geç kalacaklarından korkmaya başladılar. Neyse ki fokbalığının kafası çalıştı. Rastladıkları bütün fokbalıklarına, denizaslanlarına ve ayıbalıklarına, kendilerine ilerlemelerinde yardımcı olmalarını rica etti. Onlar da sözünü iki ettirmediler. Bir yüzgeçleriyle buzu sıkıca tutuyorlar, diğer yüzgeçleriyle de sanki binlerce tecrübeli tayfa tempo tutarak kürek çekiyormuş gibi öyle hızlı yüzüyorlardı ki, pırlıl pırlıl, kristal mavisi buz dağı su üstünde uçuyor gibiydi. Yolda rastladıkları transatlantikler buz dağını görür görmez korkularından hemen yollarını değiştiriyorlardı.

En çok güçlükle karşılaşan hayvanlar, trenle gidenler oldu. Bilindiği gibi bütün yeryüzü birçok ülkelere ayrılmıştır. İşte bu yüzden de her yerde barikatlar indiriliyor ve sınırlarda üniformalı memurlar suratlarını asarak :

«Gümrükten geçirilecek malınız var mı?»
- «Pasaportlarınız?» «Giriş vizeniz?» - «Çıkış
vizeniz?» diye ahret sorusu soruyorlardı.

«N'oluyor yahu?» diye homurdandı aslan
Alois.

«Bakalım n'oluyor,» dedi Oskar. Kaplan
ve timsahla birlikte trenden inerek merakla me-
murlara yaklaştılar.

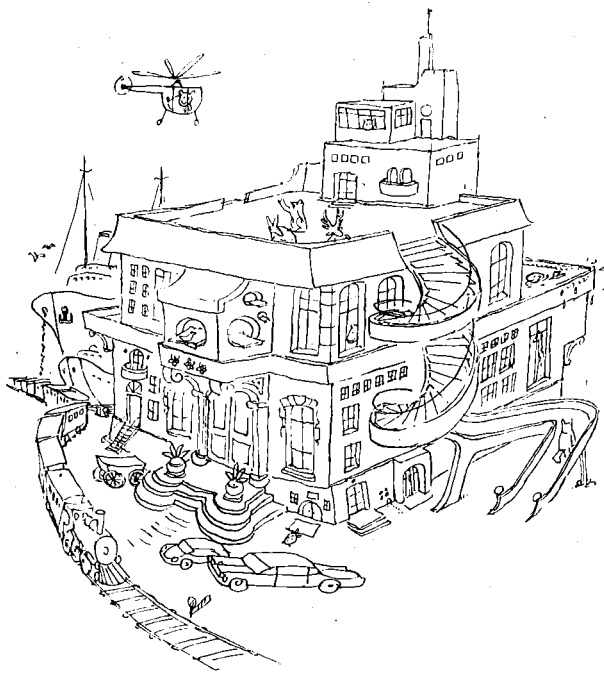
Hayvanları görünce, memurların ödleri pat-
ladı ve hemen tabana kuvvet kaçtılar oradan.

«Hey, çıkış vizeniz var mı?» diye bağırı-
yordu arkalarından fil Oskar. Trendeki hay-
vanlar bu şakaya gülmekten katıldılar. Bun-
dan sonra da kimse tarafından tedirgin edil-
meden yollarına devam ettiler.

Deniz, kara ve hava yoluyla bu kadar çok
hayvanın toplantıya gidişini pek az insan fark-
etti. Yalnız trenlerdeki yolcular bu kadar çok
hayvanı bir arada görünce birazcık şaşırmış-
lardı. Ama içlerinden biri:

«Herhalde gezgin bir sirk olmalı,» dedi.
Diğerleri bu açıklamadan hoşnut kaldılar.

O günlerde en çok şaşkına dönenler, re-
simli kitaplarını karıştıran çocuklar oldu. Ki-
taplardaki hayvan resimleri yok olmuştu. San-
ki birisi makasla kesip almıştı onları. Tabii, as-

linda kimse onları kesip almamıştı, kendileri gece yarısı kitaplardan sıçrayıp, zamanında Yüksek Hayvanlar Kurulu'nda olabilmek için yola koyulmuşlardı.

Yüksek Hayvanlar Kurulu, kuşkusuz dünyanın en ilginç, belki de en büyük yapısıydı. Bir limanı, istasyonu, kocaman damının üstünde bir uçak alanı vardı. Posta güvercinleri için bir merkez postanesi, göçmen kuşlar için ayrı bir otel, hayvanat bahçelerine gitmek isteyen hayvanlar için yönetim bürosu, ayılar için dans okulu, aslan terbiye etmek için akademi, atlar için binicilik ve engel atlama okulu, yetenekli maymunlar için eğitim enstitüsü, ötücü kuşlar için konservatuar, örümcekler, kunduzlar ve karcıncalar için yüksek teknik okul, bir müze, bir diş kliniği, bir sanatoryum, anası babası bütün gün çalışan hayvanların çocukları için çocuk bahçesi, bir yetimhane, gözlüklü yılanlar için gözlük mağazası, hayvanlara eziyet edenler için bir ceza evi, yengeçler için tırnak bileme yerleri, ateş böcekleri için fosfor fabrikası, konser salonları, yüzme havuzları, et yiyenler için ayrı, ot yiyenler için ayrı yemek salonları, geviş getiren hayvanlar için geviş getirme yerleri ve daha bir sürü şeyler...

Her gün durmadan yeni yeni uçaklar, gemiler, balinalar, trenler ve uçan balıklar bir sürü garip hayvanlar getirdiğinden insanların merakı gitgide artıyordu. Sonunda gazeteciler, radyo muhabirleri, haftalık dergilerin görevlileri gelmişler, şakır şakır fotoğraf ve film çekiyorlar, olayların nedenini soruyorlar, notlar alıyorlardı.

«Hayvan beyler, bu toplantınızın amacı nedir?» diye merakla sordular.

«Çok basit,» dedi zürafa yukardan aşağı doğru. «Söz konusu insanlar...»

«Bu kadar sarı olmasaydım eğer,» diye sözünü kesti aslan Alois, «sizin yüzünüzden öfkemden kapkara kesilirdim.»

Bu söze gazeteciler pek güldüler ve aslanın besbelli şakacı biri olduğunu yazdılar.

Oskar gazetecilere doğru hortumunu buruşturarak alaylı:

«Çocuklar için,» dedi, «anlıyor musunuz?»

Anlamadıklarını söylediler. O zaman Oskar yalnızca homurdanmakla yetindi:

«Anlasaydınız zaten ben de çok şaşırırdım.»

«Öyleyse iyi dinleyin,» dedi sığır Rheinholt, mikrofonu burnuna uzatan genç adama.

«Dinliyorum,» dedi genç adam, «benden başka bütün insanlar da sizi dinliyor.»

«Biliyor musunuz nedir?» diye devam etti sığır. «Önce şu kırmızı boyunbağınızı çözseniz iyi olacak. Kırmızı sinirime dokunur ve de sinirlenince...»

Adam elinden geldiğince, çabucak boyunbağını çözdü. Rheinhold:

«Büyük Hayvanlar Kurulu'ndaki toplantımız, Kap şehrinde düzenlenecek olan devlet başkanları toplantısıyla aynı güne rastlıyor. Sizinki galiba seksenyedinci konferans olacak.»

«Doğru,» diye onayladı genç adam, «ve sizin bildiğim kadarıyla ilki, değil mi?»

«Doğru,» dedi sığır, «ve de sonuncusu!»

Bu arada fotoğrafçılar pek hoş bir gurup resmi çekiyorlardı. Oskar, Alois, Leopold, kanguru Gustav, tapır Theodor ve 20. yüzyılın en büyük devesi Julius. Tam o sırada fil birden öyle bir bağırmaya başladı ki, herkes korkudan yerinden sıçradı.

«Bir dakika, durun, durun!» diye bağıırıyordu fil. «Paul nerde? İşallah başına bir şey gelmemiştir! Ve hemen düz tabanlarıyla koşabil-diği kadar hızla asansöre doğru seğırtti.

Oskar'ın korkusu boşuna değildi. Kutup ayısı ve kutup bölgesinden diğer delegeler denizde güç bir durumdaydılar. Beklenmedik bir anda sıcak su akıntısına kapılmışlar, üzerinde buldukları kristal mavisi, pırıl pırıl buz dağı eriyip, her dakika durmadan küçülüyordu. Paul, fokbalığı, denizaslanları, ayıbalıkları o kadar uğraşıp didiniyorlar, buzı öylesine hızla yüzdürüyorlardı... Gene de o kocaman buz dağı çoktan önemsiz, küçücük buzdan bir tepecik olmuştu artık.

Hayvanlar gittikçe birbirlerine sokulmak zorunda kalmışlardı. Kartavuşu, olduğundan daha da solgunlaşmıştı. Kutuptilkisinin çenele-ri atıyor, fokbalığı ise pos bıyıklarını daha bir sarkıtıyordu. Kutupayısı homurdanıyor:

«Bu böyle sürececek olursa, yolun geri kalanını yaya gitmek zorunda kalacağız,» diyordu. Sonunda eskimo kızının gömleğini çıkarıp sallamaya başladılar. Buz dağı artık bir buz parçası kadar küçülmüştü.

Zavallicıklar, o küçücük buz parçası üstünde yollarına devam ederlerken, Yüksek Hayvanlar Kurulu'nda hayat pek canlıydı.

Konukların garip, bazan da zor yerine getirilebilecek özel istekleri vardı. Örneğin yunus-

balığının havaya sıçrayabilmesi için, suyla dolu odasından kırk metreküp su boşaltmak gerekmişti.

Bir çok serçeler timsahla ilgilenmek zorunda kalıyorlardı. Nasılsa alışımlı bir kere, kocaman ağzını açıp, serçelerin içinde dolaşmalarını istiyordu.

Zürafa Leopold, oturmak için yalnız üst-üste iki oda istemekle kalmamış, bir de tavan-da delik açtırmıştı. Böylece hayvancık ancak kafasını delikten çıkararak doğrulabiliyordu.

Baykuş Ulrich, karanlık bir oda olsun, diye direktmişti. Tropik ülkelerden gelen kelebekler duyulmadık çiçekler ısmarlıyorlar, üstelik çiçekler taze olsun, istiyorlardı. Fare Max, oda değil de bir fare deliği istemişti. Böylesine modern bir yapıda fare deliğini nereden bulsunlardı! Hele sığır Rheinhold, işi iyiden iyiye azıttı. Zili çalıp, odasına şöyle güzel, alacalı bir inek gönderilmesini istedi; pek yalnızlık çekiyormuş da... Artık bunun üzerine otel müdürü olan turna kuşu saçını başını yoldu.

Ama sonunda her şey yoluna girdi. Son çıkan gazetelerin baş sayfalarında, Yüksek Hayvanlar Kurulu'nda bulunan delegelerin resimleri, yanlarında da kendileriyle yapılan konuşma-

lar çıkmıştı. Radyo, hayvanlarla muhabirlerin konuşmalarını yayınladı ve yorumcular, toplantının amaç ve gereği üzerine tahminler yürüttüler.

Toplantının başlaması gittikçe yaklaşıyordu. Hazırlıklar dolayısıyla herkesin işi başından aşkındı. Ötücü kuşlar konservatuarda, törende söylenecek olan açılış marşı üzerinde çalışıyorlar, ağaçkakan da onlara tempo tutuyordu. Ama tavuskuşu da -sesinin pek güzel olduğuna inanıyordu- o çatlak sesiyle koroya katılmak isteyince, aralarında kısa bir tartışma oldu. Bunun üzerine tavuskuşu, o görkemli kuyruğunu hışırdatarak açıp, salondan çıkıp gitti.

Örümcekler ve dokumacı kuşları, bez üzerine iki büyük, çok güzel yazı dokuyorlardı. Üzerinde «Hoşgeldiniz!» yazılı olanı kapıya, «Çocuklar İçin!» yazısı ise -ki bu daha güzel bir yazıydı- toplantı salonuna asılacaktı.

Zürafa, alt kattaki odasının tavanındaki delikten kafasını çıkarmış, yukarki odada oturmakta olan fil, aslan, kartal, tilki ve kara gözlük takmış olan baykuşla, toplantıda kimin ne konuşacağını tartışıyorlardı. İnsanları, hiç olmazsa kendi çocuklarına olan sevgileri yüzünden buna katlanmaları gerekliliğine nasıl inan-

dıracaklar, gerekirse insanları zorla yola getirebilmek için nelere başvuracaklardı? Bu arada turna kuşu ikide bir odaya bir göz atıyor, Oskar'ın:

«Hâlâ bir haber yok mu?» sorusuna hep «hayır» anlamında kafasını sallıyordu.

Hayvanların hangi haberi beklediklerini biliyoruz. Kutupayısı Paul hâlâ gelmemiştir. Kendisini ve diğer kutup delegelerini arayan deniz uçakları, sonsuz, yeşil bir orman gibi hafif hafif dalgalanan deniz üstünde çok alçaktan uçtukları halde, hâlâ bir ize rastlanmamışlardır.

Uçaklar kutupayısı ve arkadaşlarını görmemiş, ama onlar uçakları görmüştü. Artık buz parçası o kadar küçülmüştü ki, Paul ve fok yüzmek zorunda kalmışlardı.

«Ne berbat durum!» diye bağırdı fok ak-sırarak. «Hiç olmazsa yanımızda bir kuş olsaydı!»

«Biz de kuşuz!» diye incecik ötüştüler kartavuşu ile penguen.

«Sahi mi?» dedi fok öfkeyle. «Haydi öyleyse, lütfen biz burada boğulmadan şu uçaklara doğru uçun da, nerede olduğumuzu onlara gösterin bakalım!»

Bu sözler üzerine kartavuşu başını kanatlarının arasına soktu, penguen ise sessiz ağlamaya başladı.

Öncü uçak, bir kerkenez kuşunu gözcü olarak yanına almıştı. Kerkenez birden bir çılgılık kopararak uçağın penceresinden fırlayıp, taş gibi denize doğru düşmeye başladı. Uçaklar da pike uçuşuna geçerek kendisini izlediler. Şahinler, aladoğanlar, denizkartalları ve suya inen deniz uçakları, kaşla göz arasında kazazedeleri sarıverdiler.

«Tam zamanında yetiştiniz!» diyordu kutupayısı sudan çıkarken. «Steward, romlu bir grog, (*) lütfen!»

Kutupayısı Paul, üşüttüğü için, boynunda bir atkıyla Yüksek Hayvanlar Kurulu'na geldiğinde, Oskar pek duygulanarak kendisini kucakladı ve hortumuyla sarıldı ayıya.

«Hey, dikkat et!» diye bağırdı Paul.

«Ne o, kaburgalarını kırarım diye mi korkuyorsun?» dedi Oskar alaycı.

«Hayır,» dedi Paul, «nezlem sana da gelecek diye korkuyorum.»

(*) Grog: Sıcak bir içki.

İkisi de güldüler. Ama birden filin gözleri kocaman açıldı:

«Vay canına!»

«Nasıl, şaşırdın, di mi?» dedi Paul. «Bu benim küçük dostum, bir eskimo kızı. Nasıl, beğendin mi?»

«Harika!» dedi Oskar. «Yalnız bir türlü anlayamıyorum, nasıl olur da böylesine hoş çocuklar ilerde yetişkin insanlar olurlar!?»

Sonra zürafaya koşturarak kulağına bir şeyler fısıldadı.

Bunun üzerine zürafa boynunu uzattı, uzattı, Yüksek Hayvanlar Kurulu'nun ta onaltıncı katındaki açık pencereden içeri başını soktu. Kısa bir süre sonra, kömür renkli küçük bir zenci oğlan, camdan zürafanın boynuna tırmandı.

«Vay canına!» diye haykırdı kutupayısı.

«Nasıl, şaşırdın, di mi?» dedi Oskar kasılarak. «Bu benim küçük dostum, dişçimin oğlu.»

Zürafa küçük oğlanı Paul'ün önüne indirdiğinde, beriki :

«Nasıl oluyor da, böylesine hoş çocuklar ilerde dişçi olabiliyor, bir türlü anlayamıyorum!» diye homurdandı.

Her iki çocuk hâlâ biraz şaşkın bakınırlar.

ken, kral kaplan, sırtında, kahverengi derili, ince yapılı bir kız çocuğu ile sessizce yaklaştı.

«İşte,» dedi kaplan, «bu da benim sürprizim. Bengal ormanlarındandır bu küçük dostum.»

Küçük kızı yavaşçacık yere indirdi. Kız, kaplanın sırtından kayarak zenci oğlan ve eskimo kızına doğru süzülürcesine ilerledi.

«Harika!» dedi Oskar.

«Pek de alımlı canım!» diye fısıldadı Leopold.

«Sanki bir buz tanrıçası!» dedi kutup ayısı da büyülenmişçesine. «İşallah ilerde dişçi olmaz!»

Kutupayısı tam sözünü bitirmişti ki, Şetland midillisi tırıs kalkmış geldi. Üstündeki değerli yükten pek hoşnut, kişniyordu. Midillinin sırtında kırmızı yanaklı, mavi gözlü bir yumurcak vardı.

Daha midilli durmadan yere atlayıp, gülerek diğer çocuklara doğru koştu.

«Harika!» diye bağırdı Oskar yine sevinçle. «Şimdi toplantımızda onur konuklarımızın kimler olacağını biliyoruz artık.»

«Öyleyse ben de gönül rahatlığıyla yatıp, bir güzel terleyebilirim,» dedi kutupayısı.

«Şu ufacık nezlen için mi?» diye sordu kaplan.

«Evet,» diye cevapladı Paul. «Nezlemin geçmesi gerek. Yoksa bir hapsirirsem bütün kurul havaya uçar.»

«Küçük hayvanların da bir bildikleri vardır!» diye ciyaktadı arkalarında birisi. Dönüp baktılar; fare Max coşkun bir sevinçle küçük bir oğlan çocuğunun çevresinde sıçrayıp âuruyordu.

«Bir çinli!» diye bağıştılar hep bir ağızdan. Çekik gözleriyle kendilerine şeytanca gülümseyen sarı çocuğa hayran kalmışlardı.

«Şaşırdınız, di mi?» dedi fare. «Nasıl, hoşunuza gitti mi? Bu da benim dostum işte! Babası fare terbiyecisidir. Kendisinden solo dansör diploması aldım.»

«Her renkten çocuklar!» dedi Paul. «Şimdi yalnız bir beyaz eksik!»

Güzel, güneşli bir perşembe günü, Güney Afrika'daki Kap şehrinde devlet başkanlarının, cumhurreislerinin, başbakanların ve danışmanlarının katılmasıyla seksen yedinci konferans açıldı. Birbiri ardından fraklı, üniformalı delegeler koltuklarının altında kalın evrak çanta-

larıyla toplantının düzenlendiği yapının merdivenlerini çıkıyorlardı.

bütün dünyaya telgraf: --- kap şehrinde düzenlenen konferans başladı --- bütün devlet başkanları ve başbakanlar sağlıcakla buluştular --- anlayış içinde mutlu yarınlara bakılıyor --- gündem yüzünden önemsiz anlaşmazlıklar var --- iç tüzüğün değiştirilmesi önerildi --- genel tüzük üzerine heyecanlı tartışmalar oluyor --- havalar çok güzel ---

Aynı güzel, güneşli perşembe günü iki ayaklılardan, binbir ayaklılara kadar bütün hayvan delegeler toplantıyı açmak üzere Yüksek Hayvanlar Kurulu'nun merdivenlerini çıkıyorlardı. Örümcek ve dokumacı kuşların yaptıkları, üzerinde «Hosgeldiniz!» yazılı bez, ılık bir rüzgarla hafif hafif dalgalanıyordu. Kimsenin evrak çantası yoktu.

bütün dünyaya telgraf: --- yüksek hayvanlar kurulu toplantısı açıldı --- delegeler tam zamanında buluştular --- kap şehrindeki konferansla radyo ve televizyon bağlantıları kuruldu --- toplantının amacı çocuklar --- her bölgeden

hayvanların seksen yedinci değil ilk ve son demeleri -.- akla dayanan bir anlaşma ya şimdi gerçekleşecektir yada hiçbir zaman -.- daha sonra çok geç kalınmış olacak -.- havalar çok güzel -.-

Yüksek Hayvanlar Kurulu'nun büyük toplantı salonunda biraraya gelmesi unutulmamacak bir olaydı. Yırtıcı kuşlar tünelere konmuşlar, maymunlar sallanan koltuklara oturmuşlardı. Orangutan püro içiyor, yarasa ayaklarıyla avizeye tutunmuş, baş aşağı sallanıyordu. Ötücü kuşlar geyiğin ve antilopun boynuzlarına konmuşlardı. Yılanlar ve kurbağagiller halıların üzerine uzanmışlardı. Kokarca, belirtmiş olduğumuz nedenlerden dolayı açık bir pencerenin içine oturmuştu. Balıklar, salonun sol yanını kaplayan havuzun yüksek camları ardında kocaman gözleri ve açık ağızlarıyla itişip, kakışıyorlardı. Hanımböcekleri miyop olduklarından, Oskar'ın hortumuyla başkanlık çanının arasında, üzerine yeşil bir kumaş örtülmüş olan büyük masanın üstünde, büzülmüş oturuyorlardı. Öylesine derin bir sessizlik vardı ki, tavşanlar, şebegin üstünde zıplayıp duran pireye kızarak «pıssst!» dediler. Yüksekçe

bir yerde, üzerinde «Çocuklar İçin!» yazılı bir bez hafif hafif dalgalanıyordu. Yazının altında da yıkanmış, taranmış beş küçük onur konuğu oturuyordu. Sandalyelerin arkalarında türlü renkleriyle kelebekler, sinek kuşları parlıyordu. Çocukların ayakları dibinde de Miki Maus, ayı kardeş, çizmeli kedi ve diğer resimli kitap hayvanları oynuyorlardı.

Konuşma kürsüsü mikrofonlar ve televizyon kameraları ile çevrilmişti. Oskar hortumuyla çanı salladı ve:

«İlk sözü kutupayısı Paul'e veriyorum!» dedi. Bu sözler üzerine salondakiler rahat bir soluk aldılar.

«Sevgili arkadaşlar!» diye söze başladı Paul. «Uzun konuşmak istemiyorum. Zaten gerekli de bulmuyorum. Üstelik üşütmüşüm de. Evet, şimdi burada insanların çocuklarına yardım etmek için toplanmış bulunuyoruz. Niçin? Çünkü insanlar bu en önemli görevlerini yerine getirmiyorlar. Biz, bir daha savaş, karışıklık olmasın istiyoruz. İnsanlar bunlardan vazgeçmek zorundadırlar. Çünkü bunlardan vazgeçmek onların elindedir. Ve de bu yüzden vazgeçmelidirler!»

Sözlerinin tam burasında müthiş bir alkış

koptu. Nallarla tepinmeler, kanat çırpımlar, yüzgeçlerle alkış tutmalar, gaga takırtıları, kiş-nemeler, gaklamalar, cikcikler, havlamalar, ısı-lıklar, bağırmalar, boru gibi ötmeler... -müt-hiş bir şeydi!-

Paul açış konuşmasını yaparken, fraklı, üniformalı devlet başkanları Güney Afrika'da-ki Kap şehrinde, konferans salonunda oturmuşlar, televizyon perdesinde Paul'u dinliyor-lardı. Perdede kutupayısının görüntüsü can-lymış gibi ürkütücüydü. Nezeleli sesiyle sanki onlara konuşuyordu:

«Eğer yolumuza engeller çıkartılacak olur-sa, küçük adımlarla ilerleyemeyiz. Hayır, o za-man engellerin üstünden atlamak gerekir. Biz hayvanlar bunu biliyoruz ve insanlar, akıllı in-sanlar da bunu bilmelidirler. Biz bugün her ne şekilde olursa olsun, insanların seksen yedinci konferanslarında onların temsilcilerini en önem-li engeli aşmaya çağırıyoruz.. Ülkeleriniz ara-sındaki sınırları kaldırın. Sınırlardaki engeller yıkılmalıdır. Sizler... sizler... siz... Dikkat!... ben.. ha... ha...»

Ve kutupayısı Paul öyle bir hapsirdi ki, gerili televizyon perdesi parçalandı. Gözlükler,

madalyalar, not kağıtları, kül tablaları, toz toprak, herşey, herşey sanki bir tayfun gelmiş gibi havalarda uçtu.

Aynı gün bütün öğrenciler sınıflarında radyo başına toplanmışlardı. Açık pencerelerden keçiler, inekler, atlar kafalarını içeri uzatmışlar radyo dinliyorlardı. Kediler, köpekler, tavuklar, hindiler de pencerenin içine oturmuşlar, konuşmalardan tek söz kaçırmak istemiyorlardı.

bütün dünyaya telgraf: -.- hayvanlar kap konferansından yöneticilik fikrinin kaldırılmasını istiyor -.- garip bir patlayıcı madde ile girişilen suikast zararsız geçirildi -.- özel olarak uçakla gönderilen general kızgınmüller protesto notasıyla yola çıktı -.- bunun dışında konferansın ilk günü olaysız geçmiştir -.-

Akşam Kap Konferansı'nın haberci uçağı Yüksek Hayvanlar Kurulu'nun damına indi ve üniformalı bir şey uçaktan aşağı tırmandı. Kendisini hemen Dam Bahçesi'nde oturmakta olan Oskar ve arkadaşlarına götürdüler. Küçük bir hayvanlar orkestrası müzik çalıyor, kutup ayısı ıhlamur içiyordu.

«Adım Kızgınmüller», dedi gelen bay.

Fil gayet rahat:

«Üzülmeysin, canım», dedi, «sizin suçunuz yok bunda!»

«Eğer adınız öfkelimayer olsaydı, gene pek bir şey farketmezdi!» dedi aslan Alois. Hayvanlar buna pek güldüklerinden kıpkırmızı oldu general Kızgınmüller.

«İşte, Kap Konferansı'nın protesto notası!» diyerek mühürlü bir kağıt bıraktı masanın üstüne. «Yazılı cevabınızı almaya yetkiliyim.»

Hayvanlar protesto notasını okudular.

«Bu kadar sarı olmasaydım eğer...» diye homurdanıyordu aslan.

«Kes şunu!» diye uyardı kutupayısı aslanı. «Sonra bir hapsirirsem öfkeli Bay Müller'le birlikte damdan aşağı uçarsın!»

Oskar yazıyı masanın üstüne koydu ve generale son derece ciddi bakarak sakın bir sesle:

«Yaa!» dedi. «Demek bu işe karışmamamız gerekiyor ve beyler bu konuda oy birliğine varmışlar.» Sonra öfkeyle masaya bir yumruk indirerek: «İlk olarak anlaşılıyorlar aralarında! Niçin? Çünkü biz onların anlaşmalarını istiyoruz!»

«Defolup gidin geldiğiniz yere!» diye bağırdı zürafa Leopold.

«Hay hay!» diye cevapladı General Kızgınmüller. «Yalnız yazılı açıklamanızı bekliyorum.»

«Defolun!» diye kükredi Oskar da. «Biz burada kağıt karalamak için değil, çocuklara yardım etmek için toplandık, anladınız mı?»

«Tabii, sağır değilim», diye cevap verdi general.

O sırada aslan ağır ağır yerinden kalkarak: «Sizi uçağınıza kadar geçireyim mi?» diye sordu.

«Gereği yok!» dedi general ve pek acele ayrıldı oradan.

Akşam birbirlerine «iyi geceler» dilemezden önce, Paul, Alois ve Oskar bir kere daha çocukların odasına gittiler. Ayaklarının ucuna basarak yürüyorlardı ya, gereksizdi bu. Beş onur konuğu yataklarında dağsıçanları gibi mışıl mışıl uyuyorlardı.

«Yazık çocuklara!» diye mırıldandı aslan, pek duygulanmıştı.

«Umutsuzluğa kapılma ufaklık!» dedi kutupayısı Alois'e usulca. «Kap şehrindeki bey-

lere kendi görüşümüzü daha açık bir şekilde belirteceğiz.»

«Evrak fabrikatörleri, n'olucak!» diyordu Oskar burnundan soluyarak. «Mürekkep yalayıcıları! Barış bozguncuları! İki ayaklı büro eşyaları!.. Aaa! Ne işin var senin burda Max?»

«Benim mi?» diye kıkırdedi fare. «Önce benim küçük çinlinin üstü iyi örtülmüş mü diye baktım, sonra da Miki Maus'la biraz sohbet ettik. Kağıttan da olsa yine akraba sayılırız.»

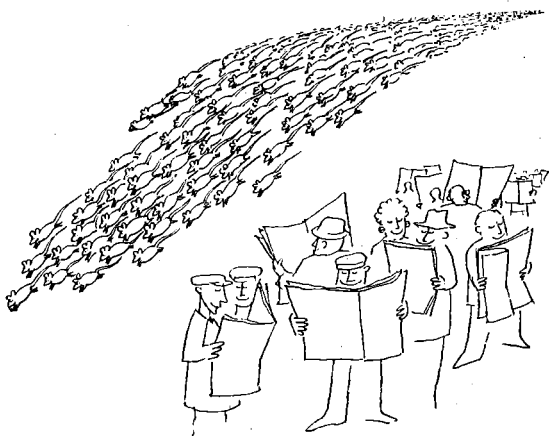
Birden fare Max, yıldırım gibi filin üzerine tırmanıp, kulağına bir şeyler fısıldadı.

«Hay allah!» dedi Oskar, «senin kağıt yeğenin mi aklına geldi bu?»

Sonra Alois'in kulağına eğilerek fısıldadı, o da kutupayısının kulağına... Sonra hepsi birden şeytanca gülüştüler. Sonunda Oskar:

«Yapalım», dedi, «ben hemen Güney Afrika'ya telefon açayım. Yarın bayların gözleri şaşkınlıktan faltaşı gibi açılacak.»

Ertesi sabah Kap şehrinde pek şaşılacak bir şey oldu. Fareler her yönden şehre akın ediyorlardı. Arabalar, tramvaylar yollarda tıkanıp kaldı. İnsanlar evlerine kaçıyorlar, sanki deniz yükseliyormuş gibi damlara çıkıyorlardı. Farelerin hedefi, konferansa katılan delegelerin

yer aldıkları o büyük yapıydı. Sonu gelmeyen ve durdurulmasına imkan olmayan bu milyonlarca kemirgen hayvanlar, bilinmeyen bir buyruğa uyarcasına, merdivenlerden, kapılardan, pencerelerden içeri akın ediyorlardı. Bu durumu gören insanların yürekleri duracak gibi oluyordu.

Bir kaç dakika sonra, odalar, koridorlar, salonlar tanınmayacak haldeydi. Toplantıya katılanların, encümenlerin, ikinci encümenlerin ve sekreterlerin bütün kağıtları kırpık kırpık olup, yerlere dağılmıştı. Toplantı salonuna sanki kağıt kırpıntılarından çığınmış gibiydi. Orada bulunanlardan bazılarının kağıt kırpıntıları arasından yalnızca burunlarının uçları görülüyordu.

Fareler, geldikleri hızla kayboldular. O zaman aslan Alois'in görüntüsü televizyon perdesinde belirdi:

«Böyle bir şeyin olması zorunluydu», diyordu. «Kağıtlarınız anlayışınızı kısıtlıyordu. Şimdi anlayış yolu açılmıştır. Sizden birleşmenizi istiyoruz. Sorunumuz çocuklardır!»

bütün dünyaya telgraf: -...- fare istilasma uğrayan kap konferansının bütün evrakları fare-

ler tarafından yok edilmiştir --- görüşmelerin devamı ciddi bir tehlikeye girmiş bulunmaktadır --- hayvanlar konferansı ultiatomunu vermiştir --- gizli görüşmeler devam ediyor --- ultiatomun reddedileceği olağandır ---

Farelerin Kap şehrinde toplantının yapıldığı saraya girmesinden ve bütün kağıtları yok etmesinden sonra, basına ayrılan yerde oturmakta olan bir kaç fotoğrafçı, bu ilginç karmaşıklığın resmini çekmeyi başarmıştı. Fotoğraflar akşam gazetelerinde yayınlandı. Yeryüzünün bütün başkentlerinde gülümseyen yüzler görülyordu.

Bu sırada Kap şehrindeki devlet adamları toplanmışlar, öfkelerinden tırnaklarını yiyorlar ve hayvanlar tarafından bu duruma düşürülmelerinden utanç duyuyorlardı. O sırada General Kızgınmüller, her zamanki gibi dimdik salona girdi ve:

«Her şey yolunda, sayın devlet başkanları!» dedi. «Yokedilen bütün belgelerin kopyalarını getiren uçaklar yola çıkmış bulunmaktadır. Yarıncıki oturum hiç bir güçlkle karşılaşılmadan devam edebilir.»

«Teşekkür ederiz, Mareşal Kızgınmüller!» diye cevap verdi devlet başkanları.

Böylece General Kızgınmüller mareşal olurken, yüzlerce uçak yeryüzünün dört bir yanından Güney Afrika'daki Kap şehrine geliyordu. Akşamki son radyo haberleri şöyleydi:

«Fareler tarafından yokedilen evraklar devlet arşivlerinden sağlanmıştı. Evrak dolapları askerler tarafından korunmaktadır. Gerekirse silah kullanılacaktır.»

«Sevincimiz kısa sürdü», diye homurdandı kutupayısı Paul, Yüksek Hayvanlar Kurulu'nda oturmuş radyo dinliyordu.

«Bizden daha üstünler!» diye yakındı tapir Theodor.

«Marifet sanki!» diye boru gibi öttü Oskar. «O hava kuvvetleri, piyadeleri, topçuları... Gelmiyor mu aklınıza bir şey? Hiçbir şey gelmiyor mu yahu? Max, senin de mi? Dostlarım, gelin bir şeyler düşünelim.»

Ve hepsinin kaşları çatılarak düşünmeye başladılar.

Böylece bir saat geçti. Neden sonra zürafa Leopold ince bir sesle ve yavaşça düşüncesini açıkladı:

«Galiba insanların çoğu bizim düşündüğü-

mülden daha iyi ve anlayışlı. Bütün iş evrak ve üniformada.»

«Bunun için bu kadar uzun düşünmen gereksizdi,» dedi deve Julius, «bir saat önce de biliyorduk bunu.»

«Kimsenin aklına bir şey gelmedi mi daha?» diyordu Oskar. «Arkadaşlar düşünmeye devam edelim.»

«Pekala!» diye mırıldandı hepsi de ve düşünmeye devam ettiler.

Bir saat daha geçti böylece. Sıkı düşünmekten çok yorgun düşmüşlerdi.

«Evrak ve üniforma!» diye birden haykırdı sığır Rheinhold. «Bütün sorun bu işte!»

«Yani senden de hiçbir şey saklanmıyor!» diye homurdandı kutupayısı.

Deve Julius da:

«İki saat öncesinden beri biliyoruz bunu!» dedi.

«Arkadaşlar, düşünelim lütfen!» diye rica ediyordu Oskar. «Hiç birimizin aklına bir şey gelmezse, biz de...»

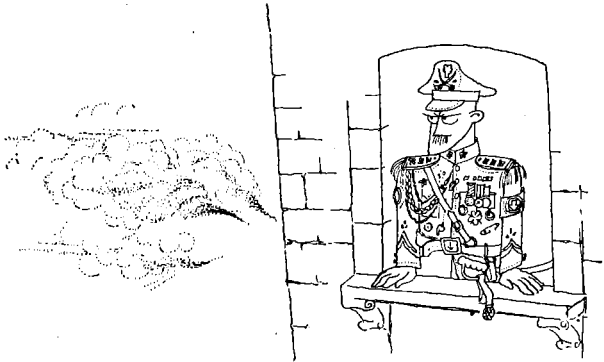
Ama birden kanguru Gustav, lambaya doğru uçan güveyi göstererek fısıldadı:

«Buldum!»

Konferansın üçüncü günü sabahı, Kap şeh-

rinde gene her şey yerli yerindeydi: devlet başkanları, evraklar, dolaplar, mikrofonlar, televizyon perdesi, not blokları, yazı makinaları, kopya kağıtları, sert ve yumuşak silgiler... Evrak dolaplarının, hatta her evrak dosyasının başında silahlı bir asker duruyordu. Topçular, kapıya, koridorlara, merdivenlere, büyük kapının önüne birer top dikmişlerdi. Ve Mareşal Kızgınmüller'in üniformasında o kadar çok altın madalya vardı ki, adamcağız yıkılmamak için kılıcına dayanmak zorunda kalıyordu.

Salon birden bire sanki bir fırtına geliyor-muşcasına karardığı için, mareşal kafasını pencereden çıkarıp:

«Yine ne oluyor?» dedi öfkeyle. Gökyüzünü kara bulutlar kaplamış, büyük bir hızla git-tikçe yaklaşıyorlardı.

Hemen söyleyelim: bunlar güvelerdi. Güve bulutları vızıldayıp, uğuldayarak, her yeri karartıp, camlardan, kapılardan içeri girerek guruplara ayrılıyorlar, kalın ve gri bir peçe gibi her üniformalının üzerine çöküyorlardı. Bu felaketten zarar görmeyen sivillerin ise solukları kesilmişti. Tam bu sırada sığır Rheinhold göründü televizyon perdesinde:

«Üniformalarınız!» diye bağıırıyordu, «üniformalarınız birleşmenize ve anlayışınıza engel oluyor! Yalnız bu salonda değil, bütün dünyada! Bütün dünyada üniformalar yok olmalı! Birleşin istiyoruz. Sorunumuz çocuklardır!»

Bulutlar geldikleri hızla, pencerelerden, kapılardan çıkıp yükseldiler, yükseldiler, ta ki güneş yeniden görünene dek. Bütün bunlar bir düştü, diye düşünülebilirdi. Ama insan salona şöyle bir bakınca, makineli tüfekli ve topların başında dikilen askerleri görünce, bütün bunların gerçek olduğunu anlıyordu. Görünüşleri pek komikti doğrusu. Mareşal Kızgınmüller için fazla bir şey söylemek istemiyoruz, adamın yalnızca kılıcı kalmıştı üzerinde.

«Yalnız Güney Afrika'daki Kap şehrinin toplantı salonunda değil, bütün gezegenlerde uniformalar yok olacak,» demişti sığır Rheinland. Güveler de onun bu sözünü yerine getirdiler. Hiç bir ülkede, hiç bir kışlada bir tek üniforma kurtulamadı ellerinden. Her yerde yün yiyen gümüş - gri renkli güve bulutları gökten iniyorlardı. Ancak güveler, uniformaları ayırdetmesini beceremediklerinden yalnız askerlerin değil, postacıların, istasyon görevlilerinin, otel kapıcılarının ve tramvay biletçilerinin de üzerlerine çökmüşlerdi.

bütün dünyaya telgraf: -- kap konferansı hayvanlar tarafından bir kere daha baltalandı -- hayvanların ikinci ultiatomu -- gizli görüşmeler devam ediyor -- dikkat! dikkat! saat yirmide bütün radyo ve televizyonlarda özel olarak görevlendirilen kızgınmüller konferans üzerine bir açıklamada bulunacak --

Akşam saat yirmide Bay Kızgınmüller yepyeni ve pırıl pırıl üniformasıyla bir mikrofon ormanın önünde konuşuyordu:

«Kap konferansı, burada toplanan bütün devlet adamları adına hayvanların bu küstah di-

leğini reddediyor. Yarından itibaren yeryüzündeki bütün askerlerin yeni üniformaları olacak. Ne güveler, ne çekirgeler ve ne de timsahlar toplarımızı, obüslerimizi kemiremezler. Bütün dünya güve dolsa, yine de korkmuyoruz. Üniformamız olmasa da alay numaramızı ve rütbelerimizi derimize çizeriz. Yüksek Hayvanlar Kurulu bunu böylece bilsin! Hayvanlar, biz insanları birleşmeye zorluyorlar. Başaramayacaklar bunu! Bu konuda Kap şehrindeki bütün devlet başkanları görüş birliğine varmışlardır. Devlet adamlarının istemi, hiç kuşkunuz olmasın, bütün insanlığın istemidir!»

Yüksek Hayvanlar Kurulu'nda bu açıklamayı dinleyen hayvanlar pek üzüldüler. Deve Julius:

«Hiç bir anlamı yok bu işin!» diyordu. «Evimize dönelim artık. Ben yarın gidiyorum. Bize ne insanlardan! Mahvolmak hoşlarına gidiyorsa, bırakalım olsunlar!»

Bu sözler üzerine müthiş öfkelenmişti! Oskar:

«İnsanlar ha?» diye bağırdı. «Eksik olsun insanlar! Koyun kafalı sen de!»

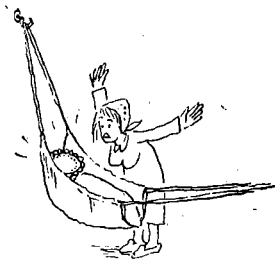
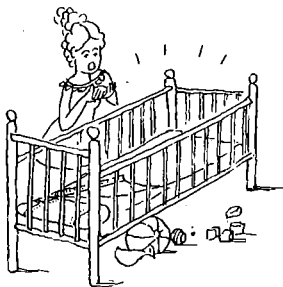
«Affetmişsin sen onu!» diye direndi Julius gücenik. «Koyun değilim ben!»

«Hayır, devesin!» diye cevap verdi Oskar ve arkasından kapıyı çarpıp çıktı. Sonra çocukların odasına geldi ve içerden kapıyı sürgüleyerek, parmaklarının ucuna basa basa küçük yatakların arasında bir aşağı, bir yukarı dolaştı durdu. Daha sonra bir iskemleye oturarak gelenin yarısını düşünmekle geçirdi.

Ertesi gün, devlet adamlarının seksen yedinci ve hayvanların ilk ve son toplantılarının dördüncü günü, tarih kitaplarına «insanlığın en korkunç günü» olarak geçecek ve bu olayı yaşayan kimse hiç bir zaman unutamayacaktı. Ne olmuştu? İnsanın dili varmıyor söylemeye. Çocuklar kaybolmuşlardı! Artık bebekler yoktu beşiklerde. Çocuk yatakları boştu. Okullar ölü gibiydi. Hiç bir yerde çocuk gülüşmeleri, ağlamaları duyulmuyordu. Analar, babalar, öğretmenler, bütün yetişkinler yalnız kalmışlardı yer yüzünde, bütün çocuklardan uzak!

O zaman bağırsıp çağırmaya, sokaklarda koşuşmaya, belediye dairesine gitmeye, birbirlerine sormaya, ağlamaya, öfkelenmeye ve dua etmeye başladılar. Ama hiçbir şey fayda vermedi, hiçbir şey...

Bisiklet fabrikasının gece bekçisi Bay Wagenthaler, sabahın alaca karanlığında Gru-

ber'lerin damından, büyük bir kuşun pençesinde bir bohçayla havalandığını, söylüyordu. Evet, evet, şimdi iyice hatırlıyordu, az sonra da kayın ağaçlarının olduğu korudan gittikçe uzaklaşan çocuk sesleri duymuştu. Doğru veya yanlış, bütün bilinen buydu. Öyle de olsa bir faydası yoktu zaten. Dünyadaki bütün çocuklar, sanki yer yarılmış da içine girmişlerdi.

Kap şehrinde onbinlerce insan, toplantının yapıldığı sarayın önünde birikmişti. Hiç kimse'nin sesi çıkmıyordu. Bağıramayacak, küfrede-miyecek kadar üzgündüler. Ağzına kadar insana dolu meydandaki bu korkunç sessizlik müthiş bir etki yaratıyordu. Topçular kapının önünde-ydiler yine, ama bu kez toplarını ters yöne, saraya çevirmişlerdi. Topçuların da çocukları vardı çünkü.

Büyük toplantı salonunda devlet adamları yerlerini almışlar, çaresizlik içinde önlerindeki not kağıtlarına bakıyorlardı. Kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Onların da çocukları, torun-ları kaybolmuştu. Mareşal Kızgınmüller bıyığını ısıırıyordu. İlerde kendisinin yerini tutacak, en azından general amirali, yada amiral generali olacak en küçük torunu Philip şimdi neredeydi acaba?

Birden hoparlörde kısık bir ses duyuldu:

«Dikkat! Dikkat! Bir dakika sonra Yüksek Hayvanlar Kurulu'ndan önemli bir açıklama yapılacaktır, fil Oskar bütün radyo ve televizyonlarda konuşacaktır!»

Fil Oskar'ın hayvan delegeleri çevresinde yaptığı ve bütün insanlığa yönelttiği konuşması kısa oldu:

«Bugün erken saatlerden itibaren çocuklarınızın hepsi iz bırakmadan kaybolmuşlardır. Böyle bir şeye istemeyerek başvurmuş bulunuyoruz. Bizler de ana babayız ve duygularınıza katılıyoruz. Sizleri böyle bir üzüntüye sokmak istemezdik, ama başka çaremiz kalmamıştı. İşin bu dereceye varmasında suçlu biz değil, devlet adamlarınızdır. Sabrımız taşı artık. Hükümetlerinizin, bizim pek sevdiğimiz çocuklarınızı ve onların geleceklerini hır - gürlü, savaşla, hile ve hırsla tehlikeye sokmalarına daha fazla seyirci kalmak istemiyoruz ve kalmayacağız.

«Sizin yasalarınız arasında şöyle bir madde vardır: 'Çocuklarına karşı ödevlerini yerine getirmeyen ana ve babalar hacredilebilir. Yani, bu ana ve babaların çocukları kendilerinden alınıp, daha yetenekli eğitimcilere teslim edilir.' İşte biz de bu maddeden çıkarak hükümetlerinizi

'hacrettik'. Sizler yüzyıllardan beri bu görevlere layık değilsiniz. Yeter artık! Bugünün erken saatlerinden itibaren çocuklarınızın sorumluluğunu bizler üzerimize aldık. Hükümetleriniz kendi aralarında anlaşıp, yeryüzünde akıllı ve anlayışlı bir yönetim kurma ödevini yüklenmeden, çocuklarınızı geri alamayacaksınız. Eğer devlet adamlarınız bu konuda duraksayacak olurlarsa, çocuklarınızı bir daha niçin göremeyeceğinizi bilmiş olabilirsiniz. Başka bir diyeğim yok. İlk ve son Hayvanlar Toplantısı elinden geldiği kadar görevini yapmış bulunmaktadır. Toplantı, bu akşam saat altıda kapanacaktır. Kap şehriden gelecek öneriler bu saate kadar kabul edilip incelenecek ve cevaplandırılacaktır. Ne isterseniz onu yapın. Biz zorunlu olduğumuz şeyi yaptık!»

Bu sözlerden sonra Oskar kürsüden ayrıldı. Diğer hayvan delegeler ciddi bir hava içinde, başlarını öne doğru sallayarak konuşmayı onayladılar.

bütün dünyaya telgraf: -- yeryüzündeki bütün çocuklar iz bırakmaksızın kaybolmuşlardır -- hayvanların üçüncü ve son ultimatomu -- kap konferansı hayvanlarla görüşmelerin bir an önce başlaması için anlaşmaya vardı -- özel uçak-

lar hayvan delegelerini getirmek üzere yola çıktılar -- en geç saat 13.00 de kap şehrinde delegelerle buluşulacağı sanılıyor -- bütün ana ve babalara sakin olmaları rica olunur --

Uçakla Kap şehrine gidiş, orada insanlarla tıklım tıklım dolu caddelerden arabayla toplanmanın yapıldığı saraya gitmekten daha kısa sürdü. Herkes, Oskar, Paul, Alois, Leopold ve Max'ı görmek istiyordu. Fare Max, en son arabada, üst üste konmuş dört yastığın üzerine oturmuş, iki yanına selam veriyordu. Görüşme salonunda beşi de pek tantanalı karşılandı. Mareşal Kızgınmüller, onların onuruna bugün sivil giyinmişti. Kendilerini doğruca görüşmelerin yapılacağı masaya götürdü. Oskar:

«Rica ederim, sayın insan baylar, resmiyeti bırakalım! Zamanımız çok değerlidir, ne yazık ki, sizinki de öyle!» diyerek oturdu.

«Çocuklarımız nerede?» diye sordu bir devlet başkanı sıkılğan.

Kutupayısı cevap olarak kısaca:

«İyidirler!» dedi. Sonra görüşmeler başladı.

Kutupayısı Paul yalan söylememiştir. Çocuklar gerçekten pek iyidiler. Yeryüzünden

yok olmamışlardı tabii. En akıllı hayvanlar bile beceremezlerdi bunu. Onları saklamışlardı yalnızca; hiç bir kara ve deniz haritasında gösterilmeyen adalarda, kumlarla yarı kapanmış vahalarda, batmış şehirlerde, karaya vurmuş gemilerde, saray ve şato yıkıntılarında, şimdi terkedilmiş kazıklar üzerine kurulu eski, tarih öncesi yapılarda, maden ocaklarında, şarap mahzenlerinde, ıssız yaylalarda, ormanlarda, balina balıklarının karınlarında, tapınak yıkıntılarında, kartal yuvalarında, güvercinliklerde, porsuk inlerinde, kanguruların keselerinde... Bazı çocuklar, özellikle pek küçük olanları, önce biraz korkmuş, evlerine dönmek istemişlerdi. Ama hayvanlar kendilerine öyle iyi davranıyorlardı ki, bebeler bile ağlamayı unutmuşlardı. İnekler, keçiler koş a koş a gelip taze, sıcak süt veriyorlar, ayılar bal getiriyorlardı. Maymunlar çocuklar için hindistan cevizleri, hurma topluyorlardı. Üzüm vardı, muz vardı, ahududu, şeker kamışı, ananas, çilek, böğürtlen, yabankirazı, şeftali vardı, kuzukulağı salatası, ayçiçeği çekirdeği, mısır, turp, incir, kuşkonmaz, pirinç, domates, yasemin çiçeğinden kekikli, terbiyeli türlü türlü yemekler...

Yemek çeşitleri gerçekten pek zengindi.

Alabildiğine oyun vardı. Hayvan yavrularıyla oynuyorlar, eşeklerin, geyiklerin, yaban domuzlarının sırtına biniyorlar, kuğularla, yunus balıklarıyla yüzyüyorlar, maymunlarla, sincaplarla birlikte ağaçların tepelerine tırmanıyorlardı. Gün kaşla göz arasında bitiyor ve ormanlarda, kovuklarda, gemilerde, yıkıntılarda uykuya yattıklarında, çocukların hemen hepsi: «Ana babalarımızla, hayvanlar arasındaki kavga biraz daha sürse!» diye düşünüyorlardı.

Oysa analar babalar daha başka türlü düşünüyorlardı. Bu sessiz ve bütün yeryüzünde çocuksuz gecede hiç biri uyumuyordu. Babalar camlara yaslanmış, çaresizlik içinde, insanların acılarından uzak, göğe yükselmiş olan aya bakıyorlardı. Anneler, boş çocuk beşiklerinin, yataklarının yanına oturmuş, göz yaşlarıyla yastıkları ıslatıyorlardı. Yaşlı büyük anneler, büyük babalar koltuklarına çökmüşler, başlarını sallıyorlardı. Hepsinin de hayatlarında geçirdikleri en kötü geceydi bu.

Devlet başkanları ve hayvanlar arasındaki görüşmeler gece de sürdü. Başkanlar ve başbakanlar sararmış, şaşkın ve tıraşsız görünüyorlardı. Ama Oskar acımıyordu onlara, ricalarına hiç aldırmış etmiyordu. Birden salonun camların-

dan biri parçalandı ve masanın üstüne kağıda sarılmış bir taş düştü. Kağıtta şöyle yazıyordu:

«Önemli olan çocuklardır, devlet başkanları dert değil bize!»

«Çok doğru!» diye kikir dedi fare.

Bu sırada binlerce hayvan, uyumakta olan çocukların başında bekliyordu. Alois'in karısının yeğeni Hasdrubal, ay ışığında oturmuş, birinci sınıflar için matematik kitabından durup dinlenmeksizin çalışıyordu. Çünkü çocuklar daha uzun bir süre burada kalacak olurlarsa, birisinin kendilerine ders vermesi gerekecekti.

«Ben, 'Çöl Korkusu Hasdrubal', yeniden ilkokul öğretmeni olacağım hiç aklıma gelmezdi düne kadar!» diyordu antilopa. «Üç kere dört kaç yapar?»

«Bilmiyorum,» dedi antilop, «çocuklara sor! Peki, senin peruğun nereye gitti?»

«Bilmiyorum,» dedi aslan sırtarak, «çocuklara sor!»

Ertesi sabah güneş doğarken, devlet başkanları hâlâ hayvanlarla masa başındaydı. Alois esniyor ve esnerken ağzı öyle bir açılıyordu ki, Bay Kızgınmüller korkudan geri çekiliyordu.

«Size iki dakika daha zaman bırakıyoruz,»

dedi Oskar. «Eğer imzalamazsanız, balkona çıkıp, sarayın önünde toplanan halka kısa bir konuşma yapacağım. Öyle sanıyorum ki bu kısa konuşmadan sonra, artık yönetimi elinizde tutamazsınız.»

Sonunda baylar, dolmakalemlerini çıkarıp anlaşmayı imzaladılar. Hayvanlar üstün gelmişlerdi.

Devlet başkanlarının imzaladıkları anlaşma şöyleydi:

«Bizler, bütün dünya devletlerinin sorumlu temsilcileri, bütün varlığımızla, aşağıdaki görevleri yerine getirmekle yükümlü bulunuyoruz:

1. Sınırlardaki tel örgüler kaldırılacak, artık sınır diye bir şey kalmayacak.

2. Askerlik ve bütün ateşli ve patlayıcı silahlar kaldırılacak. Artık savaş olmayacak.

3. Düzenin korunması için gerekli polis örgütü ok ve yayla donatılacak ve polis, özellikle bilim ve tekniğin barış hizmetinde olmasını gözetecektir. Cinayet bilimi ve kavramı ortadan kalkacaktır.

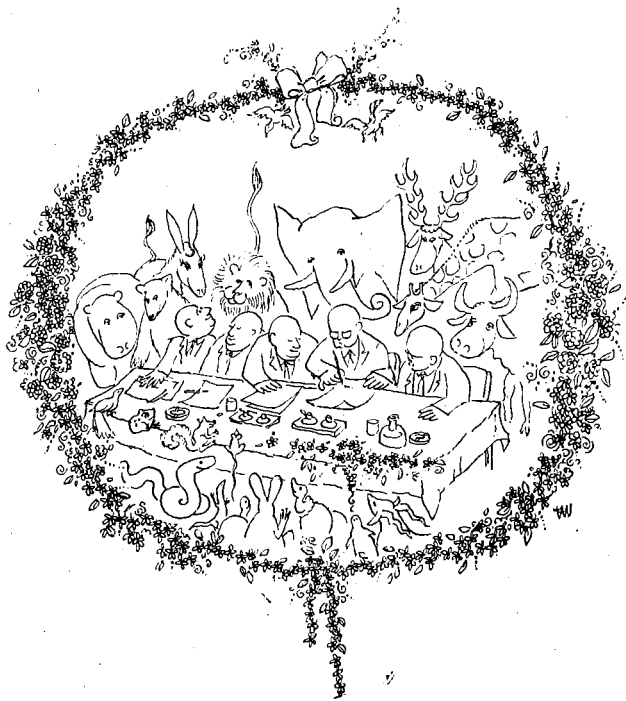
4. Büro, memur ve evrak dolaplarının sayıları en aza indirilecektir. Bürolar insanlar için çalışacaktır, tersi değil.

5. İlerde en çok ücret alan memurlar öğretmenler olacaktır. Çünkü çocukları gerçek insanlar olarak eğitebilmek en yüce ve en güç görevdir. Gerçek eğitimin amacı, artık yürek tembelliğinin ortadan kalkmasıdır.»

Dediğimiz gibi, bütün devlet başkanları imzaladı bu anlaşmayı.

İnsanlar, radyoda, devlet başkanlarının hayvanlara karşı daha fazla direnemediklerini ve sonsuz barış antlaşmasını imzaladıklarını duyunca, öyle sevinç çığlıkları kopardılar ki, dünyanın eksenini yarım santim daha eğildi. Ana ve babalar, sınırlardaki tel örgüler kaldırılmadıkça, çocuklarını geri alamayacaklarını duyar duymaz, hep birden koşuşarak, kazıkları, barikatları en kestirme yoldan biçiverdiler. Eski-den sınır kapılarının buldukları yerlere çiçeklerden kapılar yaptılar, çiçek sarkaçlar astılar. Polis bile canla başla yardım ediyordu onlara. Sınır - mınır kalmayınca, herkes birbirinin elini sıktı. O sırada çocuklar geri dönüyorlardı. Yeryüzünde şimdiye kadar görülmemiş kucaklaşmalar, gülüşmeler, ağlaşmalar oluyordu. -salt sevinçten tabii!-

Hemen çocukların ardından sükün eden devlet başkanları da kucaklandı, bağırlara ba-

sıldı. Bir taşla iki kuş vurulmuştu. Hatta bu arada Kızgınmüller'in bile yanağına bir öpücük konduruldu. Kızgınmüller, bu öpücüğe hak kazanmamış olduğunu belirterek, genç kıza öpücüğü geri verdi. Ama kız bunu hiç de kötü karşılamadı ve gülerek:

«Sizin adınız Kızgınmüller değil, Kurnazmayer olmalıymış!» dedi.

Bundan sonraki cuma günü, aslan Alois, fil Oskar ve zürafa Leopold, gene her cuma yaptıkları gibi, akşam içkilerini almak üzere Kuzey Afrika'daki Çat gölünde buluştular.

«Amma da zorlu şeymiş şu konferans!» diye homurdandı fil Oskar. «Allahın cezası! Bu sabah banyo yaparken tartıldım, biliyor musunuz kaç kilo vermişim? Tam ikiyüz!»

«Zararı yok!» dedi zürafa. «Şimdi modern dünyada incelik geçerli!»

Bu arada başını kaldırmış, merakla yukarı bakıyordu. Hayvanlar Toplantısı'ndan evlerine dönen son kuşlar, uçaklar, uçan halılar süzülüyordu üzerlerinde.

«Öfkemden kapkara kesilmemem gerçekten bir mucizeydi!» diye homurdandı aslan.

«İnsanların akıllarını başlarına getirebil-

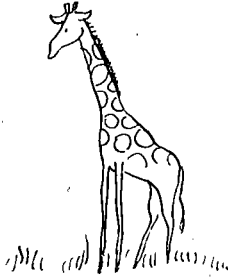
memiz daha büyük bir mucize!» diye cevapladı Oskar.

«Duydunuz mu, bizi dünya onur vatandaşı yapmışlar?» dedi Leopold.

«Öyle olması gerekirdi!» dedi aslan kasılarak.

Zürafa da:

«Benim onuruma caddenin birine adımı vermişler: Leopold caddesi!» dedi ve boynunu eskisinden daha bir yukarlara uzattı.

«Budalalık etmeyin!» diye gürlledi fil. «Çocuklar için yaptık bütün bunları. Onların mutlu olmaları benim için yeterli bir onur ve kıvançtır.»

Sonra sıkılğan, öksürerek diğerleriyle vedalaşıp doğru eve koştu. Yavrularını yatırması gerekiyordu çünkü.

Böylece hikayemiz burada bitiyor. Yoksa eksik bir şey kaldı mı? Tabii, bir şey unuttuk. Düşünün bir: Pazar günü akşama doğru, solucan Fridolin topraktan çıkarak güney Avustralya'ya vardı. Kumların arasında yorgunluktan bitkin, sürünerek durmaksızın bağıırıyordu: «Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor! Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu topla...»

O sırada vızıldamakta olan bir çekirge duydu bunu ve solucana yaklaşarak sordu: «Ne zırvalıyorsun orada öyle?»

«Dört hafta sonra bugün Yüksek Hayvanlar Kurulu toplanıyor» dedi Fridolin, soluğu kesilircesine.

Çekirge alaylı alaylı baktı ve:

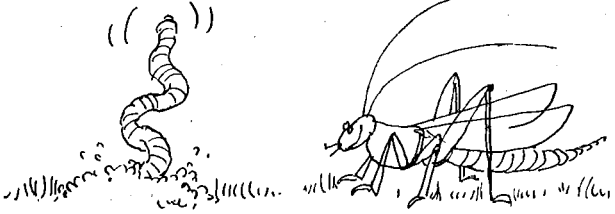
«Bir dahaki sefere biraz daha erken davranmalısın, dostum!» dedi. «Toplantı çoktan oldu bitti!»

«Hay allah!» dedi Fridolin. «O kadar da acele etmişim.» Ve sözlerini bitirir bitirmez, yeniden toprağa dalıp eşelemeye başladı.

«Nereye gidiyorsun?» diye sordu çekirge. Fridolin'in kafası ancak yarı yarıya görünüyordu.

«Ne saçma soru!» diye geveledi. «Eve tabii, nereye olacak? Dünyanın öteki yarısında oturuyorum...»

Ve kayboldu.

Kaestner'den Bir Oyun

AKHARNAI'lılar

(Aristophanes'ten serbest
uygulama)

Aristophanes: Ünlü yunan komedyacı yazarı Aristophanes'in yaşamı üzerine hemen hemen hiç bilgimiz yok sayılır. Kendisinin İ. Ö. 445, yada 444 yıllarında doğmuş olduğu sanılıyor. Ölüm tarihi bilinmiyor. 44 tane komedyacı yazmış, elimize 11 tanesi tamam olarak geçmiştir. Erich Kaestner'in Aristophanes'ten serbest uyguladığı «Akharnai'lılar», elimizdeki bu 11 komedyanın ilkidir. Akharnai, Peloponnes savaşı sırasında sürekli olarak saldırılara uğramış, Atina'nın kuzeyinde bir yerdir. İ. Ö. 425 yılında, daha savaş sürmekte iken bu komedyacı oynanmış ve Kumandan Lamachos rolünü oynayan Aristophanes o yılki tiyatro yarışmasını kazanmıştır.

Birinci Sahne :

Dikaiopolis (rahat, hayata bağlı, çiftçi)

Karısı

Meclis Üyesi (yaşlı ve despot)

Amphitheos (bilge, haksever)

Lamachos (asık suratlı kumandan)

Genç Haberci (kadın oyuncu)

Sahne:

Prytaneion'un (Hükümet Meclisi) önü

DİKAİOPOLIS togası (*) ve gezinti sopasıyla sahneye gelir: Adım Dikaiopolis. **Alnındaki terleri siler.** Sıcak bir gün. Yine de değdi ama. Domuzları, şarabı, yılan balıklarını, zeytinyağını, maydanozları, sarmısağı,

(*) **Toga:** Eski yunanlıların yünlü giysilerinin üst bölümü.

-dört tavuk kalana dek- hepsini sattık; hani fiyatlar da hiç fena değildi. Şu Atinalıların öyle doymak bilmez mideleri var ki! Laf aramızda, korkularından yiyorlar. Salamura yapıyorlar. Kıtılık korkusundan istifçiliğe yatıyorlar. Eh, savaşlarda olur böyle şeyler. Çiftçiyim ben, durumumun iyi olması gerekir. **Oturur. Ama para ne işime yarıyor? Hükümet Meclisini gösterir.** Meclis üyeleri madenlere el koydu. Madenden miğfer, mızrak yapıyorlar, oysa bana saban demiri gerek. Kılıç yapıyorlar, oysa bana çatal yaba, bağ bıçağı gerek. On yıldır sürüyor bu uygunsuzluk! **Seyircilere döner.** Siz, bayanlar, baylar, benden ikibin beşyüz yıl ilerde yaşıyorsunuz ve okulda Peloponnes savaşının daha ne kadar süreceğini ve nasıl sonuçlanacağını biliyorsunuz. **Söylenmesine karşı koyarcasına hareketler yapar.** Hayır, bilmek istemiyorum! Bunu bilmeksizin de düşünebilirim pekala. Atina, yada Sparta, nasıl olsa birinden biri kaybetmek zorunda! Diğeri ise bir süre için savaşı kazanmış olduğu kuruntusuna kapılacak. **Cebinden bir şey çıkararak çiğnemeye başlar.** Sarmısak! Sağlığa çok ya-

rarlıdır. İnsanın ömrünü uzatır! Tabii, eğer Megara, yada Mytilene'li zararsız bir asker adamın karnına ucu sivriltilmiş bir demir parçası sokmazsa! Bu durumda sarmısağın da bir faydası olmaz. Şu anda ateşkes durumundayız. Bu yüzden ekinimle uğraşabilirim. Gerçekte ben ağır silahlı birlikte astsubayım. Şimdi onlar **Hükümet Meclisini gösterir** Kumandan Lamachos'u Sparta'ya, barış görüşmelerine gönderdiler. Bu da bir akıl! Bir general barış antlaşması yapacak! Son derece mesleğine ters ve mesleği için zararlı bir iş! Tıpkı benim gibi hayvancılıkla uğraşan birinin etyemezler kongresine gönderilmesi gibi bir şey bu da! Neyse, göreceğiz bakalım. Kendisinin geri dönmüş olduğu ve Hükümet Meclisi önünde **yapıyı gösterir** raporunu vermek istediği söyleniyor. **Kulise bakar.** İşte, karım geliyor. Pek beceriklidir. Ben Potidaca ve Delion'da çarpışırken, o da elinden geleni yapar. Ama ikiyüz köleli çiftliğin ve babasız yetişen oğulların, kızların işlerine yetişmek kolay şey değil. Her yerde erkek eksikliği var! Ahırda, tarlada, evde ve... Neyse anlıyorsunuz ya! **Göz kırpar.**

DİKAİOPOLİS'in KARISI, güçlü, sıkı bir kadın: Evet. Tavukları da sattım. Üç drahmi (*). Parayı verir.

DİK. : Otur da, dinlen biraz!

DİK.'in KARISI oturur, cebinden bir şey çıkarıp çiğnemeye başlar. Seyircilere: Sarmısak! Sağlığa çok yararlıdır; insanın ömrünü uzatır!

DİK. : Ben daha önce söyledim onlara.

DİK.'in KARISI: Ama yine de gerçek!

HABERCİ Hükümet Meclisinden çıkar: Yurttaşlar! Meclis Üyesi Kleon kutsal çevrede görünecek.

DİK.'in KARISI: «Görünmese» de olur. Onun gelmesi yeter bize.

HABERCİ: Susun, susun yurttaşlar! Kumandan Lamachos ve Hükümet Meclisi Üyesi Kleon!

MECLİS ÜYESİ ile LAMACHOS sahneye girerek Hükümet Meclisinin önünde otururlar.

MECLİS ÜYESİ: Selamlarım Atina'lıları ve de Kumandan Lamachos'u!

HABERCİ: Kim söz almak ister?

LAMACHOS: Ben!

HABERCİ: Kim?

(*) Drahmi : Bir para birimi.

LAMACHOS: Ben, Lamachos, Atina'nın Pontos ve Sicilya'daki kumandanı...

DİK.'in KARISI: Oysa Lamachos'un görüşme-
ci olarak Sparta'dan dönmüş olduğunu sa-
nıyordum!

HABERCI: Susun, yurttaşlar!

LAMACHOS: Çok meraklısı olduğumdan de-
ğil, salt Meclis Üyelerinin isteği üzerine git-
tim Sparta'ya.

AMPHITHEOS girer ve halkın arasına oturur.

LAMACHOS: Sparta barış istediğini söylüyor,
ama öte yandan da kendisine yardım eden
budunları yürüyüşe geçiriyor. Yani benim
oraya gidişim boşuna oldu. Üstelik üç Ta-
lent'e (*) patladı bana.

DİK.: Ne zamandır Talent'i (**) var ki?

LAMACHOS: Generalleri Brasidas ile görüş-
tüm.

AMPHITHEOS: Bir general diğer generalin gö-
zünü oymaz.

LAMACHOS: Yemek bir rezaletti. Şarap fazla
tatlıydı. Ne kadar konuştuysak da, Brasi-
das güvensizliğini elden bırakmadı. Dönüp

(*) **Talent** : Bir para birimi.

(**) «talent» aynı zamanda almancada «yetenek» an-
lamına gelir. Yazar kelime oyunu yapıyor.

dolaşıp söylediği şey şuydu: «Atina barış istediğini söylüyor, ama öte yandan da kendisine yardım eden budunları yürüyüşe geçiriyor!» Eğer bu budunlar yürüyüşe geçiyorsa, bizim suçumuz değil, diye karşı koydum ben de. O da Sparta ve kendi yurttaşları konusunda kendi açısından aynı şeyi iddia etti. Kırk gün süren görüşmeler yaptık. Kimse diğerini inandıramadığı için vazgeçtik. Ayrıca o felaket yemeklere daha uzun zaman katlanamazdım. **Oturur.**

MECLİS ÜYESİ: Peloponnes Savaşı devam ediyor!

AMPHİTHEOS: Hayır!

HABERCİ: Kim söz almak istiyor?

AMPHİTHEOS: Ben!

HABERCİ: Kim?

AMPHİTHEOS: Amphitheos, Atina'lı bir vatandaş! Daha az değerli olmayan herhangi bir Atina'lı gibi. Dostları olan bir insan. Her yerde dostu olan, Sparta'da da!

MECLİS ÜYESİ: Son derece ilginç.

AMPHİTHEOS: Devletlerin ilgilerini kaygısızca değiştirmeleri gibi bizim de dostluklarımızı değiştirmemiz mi gerekir? Eğer gerçekten dürüstlikle barış istiyorsanız, o za-

man dürüst olarak barış isteyen adamlar yollayın, generalleri görevlendirmeyin bu işle! Elçiler değil, akıllı insanlar yollayın! Beni Sparta'daki dostlarıma gönderin. Etkin insanlardır onlar. Lamachos'un barış istediğine inanmazlar. Yurtttaşlarımız adına, benim dostlarımla görüşmeme izin verin! Tam yetki verin bana! Bir at verin ve bütün dürüst insanlar gibi yoksul olduğumdan yol parası olarak da birkaç drahmi!

MECLİS ÜYESİ: Nöbetçiler!

DİK. yerinden fırlar: Ne demek oluyor bu?

HABERCİ: Kim söz almak istiyor?

DİK.: Ben!

DİK.'in KARISI: Kocam ha? Tut çeneni!

DİK. Amphitheos'u tutuklamak istiyorlar!

Anlamsız ve hiçbir işe yaramayan, on yıldır süren bu savaş yerine artık o da hepimiz gibi barış istediği ve bizden daha tecrübeli, sizlerden de daha dürüst olduğundan barışı sağlayabileceği için mi? Edepsizlik bu! Doğrusu Meclis Üyelerinin ve generallerin benim ve çocuklarımın hayatını umursamadıklarını görüyorum! Adamlarımı, çiftliğimi, malımı mülkümü de umursamıyorlar!

DİK.'in KARISI: Atina'nın geleceğini de hiç umursadıkları yok!

HABERCİ: Susun, yurttaşlar!

DİK.'in KARISI: Hadi ordan, acemi çaylak, sen de!

LAMACHOS Meclis Üyesine: Nerde kaldı nöbetçiler?

MECLİS ÜYESİ: Bu düşüncemizden cayıyoruz. Devlet düşmanlarını cezaevlerinde beslemek budalalık; hem devlet harcamalarını artırıyor. Amphitheos ülkeden sürülecek. En geç üç gün içinde sınırı geçmeye baksın. Gecikecek olursa, artık kendisi için işi isten geçmiş demektir.

DİK.: Rezalet bu!

DİK.'in KARISI: En iyi adamları ülkesinden sürmeye tutumluluk mu diyorsunuz? Eşekler!

DİK. Amphitheos'a para verir: Al şunu, lazım olacak sana!

AMPHİTHEOS: Teşekkür ederim. Yalnızca mi-deye gitmeyecek bu.

DİK.'in KARISI: Nereye gidiyorsun?

AMPHİTHEOS: Dostları olan bir adamım ben.

DİK.: Onlara Dikaiopolis'ten selam söyle! Ve de ki, onlar da Dikaiopolis'in dostlarıdır. Ak-

İna bir şey gelir. Sparta'ya git sen, Sparta'ya! De ki onlara, Atina'lı Dikaiopolis kendileriyle dostluk kurmak istiyor. Aileleriyle, adamlarıyla, köleleriyle!

LAMACHOS: Duyulmamış şey!

DİK.: Onlara, senin dostlarının neden benim düşmanlarım olduklarını anlayamadığımı söyle. Onlar da anlayamıyorlarsa çok daha iyi! O zaman benim adıma onlarla antlaşma imzala! Antlaşmanın içinde, onlarla Atina'lı Dikaiopolis'in artık birbirleriyle daha fazla savaşmayacakları yazsın!

LAMACHOS: Deli bu adam!

MECLİS ÜYESİ: Özel kişiler arasında imzalanan barış antlaşmaları devletler hukuku açısından geçerli olamaz. Herkes alay edecek onunla.

DİK.: Göreceğiz.

AMPHITHEOS: Dostları olan bir insanım ben.

DİK.: Bir çiftçiyim, aile babasıyım.

DİK.'in KARISI: O da kalın kafalının biri.

DİK.: Eğer benimle barış yapmak istiyorlarsa hazırım ben. Ve hiç kimse de caydıramaz beni bundan! Oturduğum yer belli. Benden bir şey isteyen varsa gelsin. Savaş için savaşacak yeteri kadar adam var. Ben ise

barış için savaşıcağım. Böylesi çok daha anlamlı.

AMPHÎTHEOS: Benden haber alacaksınız.

Acele çıkar.

Perde

Ara metin

HABERCİ perdenin önüne gelir: İkinci ve son sahne bu olaydan bir süre sonra ve artık başkentte değil de, Dikaiopolis'in çiftliğinde geçer. Aradaki bu zaman ve yer atlamasını bir kaç sözle bağlayayım. Evet, neden söz edebilirim? **Düşünerek:** Örneğin... Biliyor musunuz, Aristophanes neden bu oyuna «Akharnai'lılar» adını vermiş? Akharnai, Atina Devletinin bir eyaleti, ama Akharnai'lılar düşman tarafından sürülmüşler, evleri, malları, mülkleri yakılıp yıkılmış, talan edilmiş. Şimdi emir altında Atina'da kışlalara, tapınaklara ve ambarlara yerleştirilmiş durumdalar. Kendilerini burada dilenci gibi görüyorlar ve genellikle Atina'lılar da onlara öyle davranıyor. Bu

yüzden Akharnai'ya dönmek istiyorlar. Bir çok Atina'lı da onlardan kurtulmak istediğinden savaşın sürmesinden yanalar. Bunun doğru bir yöntem olup olmadığını bilmiyorum. Çünkü eski bir yunanlı olsam da, yine bu tür şeyler üzerinde mantık yoluyla yargıya varabilecek kadar gencim. Sizin de, benim de farkettiğimiz gibi, bu oyunumuzda değişik düşünceler var. Eveet. Ve şimdi de, öç almak tutkusuyla köpüren Akharnai'lilerin iki yarım koroları sahnede görünemeyeceklerinden, tiyatro yönetimi adına sizlerden özür dilemeliyim. Koro için sahne çok küçük. Hem bunun olmaması öyle çok büyük bir kayıp da sayılmaz. Çünkü ister koroda, yada yarı koroda savaşı kıskırtmak ve aklı başında olanların eylemlerini baltalamak isteyen tarafların bağıra çağırma ne anlatmak istediklerini siz de aşağı yukarı biliyorsunuz... **Perde arasından çıkar.**

İkinci Sahne:

Dikaiopolis
Karısı
Bir kadın köle
Lamachos
Haberci
Amphitheos
Bir asker

Sahne:

Dikaiopolis'in çiftliğinin önü. Başak demetleri, çiçekler. Çitin önünde bir tabela: «Dikkat, barış var!» Daha sonra kadın kölenin Amphitheos'un emriyle barış yapılan yeni bölgeleri çizgilerle taramış olduğu insan büyüklüğünde bir Hellas haritası sahnedен çıkarılır.

LAMACHOS ve HABERCİ toz toprak içinde ve yorgunluktan bitkin yoldan gelirler. Arkalarından silahlarını sürüye sürüye yürümektedirler.

HABERCİ tabelayı gösterir: Nereye gitsek barış!

LAMACHOS canı sıkın: Savaş gittikçe küçülüyor. İnsanı çileden çıkarır bu. Orada barış, burada barış! Askerler giremez! Şöyle genişçe bir savaş sahnesi bulamayacak mıyım ben?

HABERCİ: Ne gereği var, General? Senin de, Sparta'nın orduları da Parnas Dağındaki karlar gibi eriyip gittiler. Evvelsi güne kadar elinde bir alay kalmıştı. Artık Brasidas'la düello yaparsın; sizin kurmaylarınızdan başka da kimse Atina mı, yoksa Sparta mı kazanacak diye seyre gelmez!

LAMACHOS: Mahvolduk. Son zamanlarda safra ağırlarım tutmaya başladı. Şu işe yaramaz dilenci takımı için savaş planları yapmaya bile değmez artık. Oysa Brasidas'ı Thebai'da sıkıştırmak tasarımı dahi-ce bir buluştu!

HABERCİ: Ama orada sıkıştırılacak kimse yoktu ki!

LAMACHOS: Yunanistan adına utanıyorum!

HABERCİ: Benimse karnım aç. Ama bize yiyecek hiçbir şey vermiyorlar. Kendi aralarında barış yapmışlar, domuzlar kesiyorlar, bolluk içinde yaşıyorlar ve biz ahırlarına girmek istediğimiz zaman sopalarla kovalıyorlar!

KADIN KÖLE girer ve eğilerek yerdeki başak demetleriyle ilgilenir.

HABERCİ: Hey, güzel şey, bize biraz ekmele isli et getir.

KÖLE KADIN: Sizlere verecek, etimiz, ekmeğimiz yok.

LAMACHOS: Terbiyesizlik etme, ben kumandan Lamachos'um.

KADIN KÖLE: İyi ya, hele sana hiç vermeyiz.

LAMACHOS: Çabuk çiftlik sahibini çağır!

KADIN KÖLE alay ederek güler: Dikaiopel! Ordu seninle konuşmak istiyor! Sonra eğilerek işine devam eder.

DİK.'in sesi: Hemen geliyorum.

HABERCİ: Dikaiopolis? Yanlış kapı çaldık.

DİK. elinde bir sopayla gelir: Yalnız iki kişi mi? İlgilenmeyerek döner ve eğilmiş olan kadın köleye gözlerini diker. Böyle seksenbeş tane var bende. Hepsini de tanırım, ar-

kadan bile olsa. Sözelimi, bu -eğilmiş olan kadın kölenin arkasına zevkle bir şaplak atar- Aspasia!

KADIN KÖLE gülerek yerinden sıçrar.

DİK. gülerek: Tamam, doğruymuş!

KADIN KÖLE kuskanç: Seksenbeşini de arkadan tanıman için yardım ederim sana!

DİK.: Bana yardım etmek de mi istiyorsun?

Bunun için ücretine zam yaparım! **Güler.**

Lamachos'a döner.

KADIN KÖLE Dikaiopolis farketmeden çıkar.

DİK.: Ne istiyorsunuz?

LAMACHOS: Gereken saygıyı ve bize on gün yetecek kadar yiyecek! Savaşa gidiyoruz!

DİK.: Gidin yolunuza! **Tehdit ederek:** Gidin yolunuza, diyorum! Hem de çabuk! Hangi savaş alanına gitmek istiyorsanız, gidin! Yalnız benim topraklarımda değil. Diğer komşuların tarlalarına da gitmeyin, çünkü burada, geniş bir çevrede tam bir barış var. **Yaklaşır.** Bir de böyle sopalar! **Sopasını sallar.**

DİK.'in KARISI kocası farketmeden sahneye girer ve köle kadının önceden durduğu yerde onun gibi eğilerek çiçeklerle ilgilenir.

LAMACHOS: Kılıcım sana haddini bildirir!

DİK.: Ama benim sopamdan daha kısa! Hem gücünü sakla, çünkü düşmanın Brasidas çok yakınlarda bir yerde olmalı; -o da yapayalnız ve senin gibi cesur! Yalnız birbirinizin canını çok yakmayın, çünkü ikinizden biri yalnız kalırsa başka yapacak iş bulamaz!

LAMACHOS kılıcına davranır: Utanmaz herif!

DİK. biraz daha yaklaşarak sopasını kaldırır.

HABERCİ: Efendim, yalnızca bir gedikliydi o!

LAMACHOS kılıcını kınına geri iter: Kendimi kaybediyordum nerdeyse. İkisi birlikte çıkarlar.

DİK.: Önemli olan beni unutmamanız! Gidin yolunuza, ama savaş alanına değil! Dikkat, barış var! Gülerek geriye dönerken arkası dönük, eğilmiş kadını görür. Bu da hangisi? Arkasına bir şaplak indirir.

DİK.'in KARISI yerinden sıçrar.

DİK. şaşırarak korkudan büzülür.

DİK.'in KARISI arkasını oğuşturarak: Dikaiopel! Kendi karına ha! Artık çok ileri gidiyorsun sen!

DİK.: Bir daha olmaz, sevgilim!

Amphitheos ve kadın köle postayla, yani

balmumundan plakalarla sahneye girerek yeni gelen postayı masanın üstüne koyarlar. Amphitheos oturur. Köle kadın kuşku- lu ve tedirgin, bir Dikaiopolis'e, bir arka- sını oğuşturur karısına bakıp durmaktadır.

AMPHITHEOS: Otur, Aspasia!

KÖLE KADIN oturur.

DİK.: Yeni posta mı?

AMPHITHEOS: Şimdi geldi. Seslenir: Harita! Sahne denetim görevlisi kulisten gelerek, sahenin dip tarafında üzerinde tapınak, zeytin ağaçları vb. olan manzara panosunu döndürür. Manzaranın yerini şimdi bir Yu- nanistan haritası almıştır. Haritanın üze- rinde artık savaşmayan bölgeler açıkça işaretlenmiş, çizgilerle taranmıştır. Sahne denetim görevlisi çıkar.

DİK.'in KARISI: Haritamız bence en güzel manzaradan daha da güzel.

DİK. ellerini oğuşturur: Peloponnes Savaşı şim- di artık oldukça bitkin ve zayıflamış görü- nüyor.

AMPHITHEOS: okur: «Sizlerle barış yapmış olan Dikaiopolis ve Amphitheos'un dostları bizim de dostlarımızdır. Biz de onlar gibi davranarak sizlerin dostu olmak istiyor ve

bu yüzden bizi barış birliğinize faal üye olarak kabul etmenizi rica ediyoruz. Chalkis Kenti Yaşlılar Kurulu.»

DİK'in KARISI: Chalkis de, ha!

KADIN KÖLE haritaya giderek bir kömür çubukla Chalkis Kenti bölgesini tarar, sonra haykırarak: Şimdi bütün Euböa'da savaşılan tek yer kalmadı!

DİK.: Yunanistan'da sanıldığından da çok akli başında insan yaşıyormuş.

AMPHÏTHEOS: Devam ediyoruz! Haritanın başından ayrılma. **Okur**: «Korinth Kenti ve Korinth Ülkesi oybirliğiyle sizin ve barışın dostu olmaya karar vermiş bulunmakta ve tek düşman olarak savaşı gören ve savaşla savaşmayı görev edinen birliğinize kabulünü rica etmektedir. Yaşlılar Kurulu. Not: Ticaret gemilerimizden biri şu anda Teutoburg Ormanından iyi cins meşe kütükleriyle yüklü olarak limanımıza gelmiş bulunmaktadır. Mallar birinci sınıf nitelikte olup, bundan böyle bizim de içinde bulunduğumuz siz birlik üyelerine yüzde on indirimle, peşin ödemelerde ise buna ek olarak yüzde beş indirim daha yaparak satışa sunmaktayız. Katolog postada.» **Balmu-**

mundan plakaları bir yana bırakır. İşte, Korinth mektubu diye buna derim ben!

DİK.: Becerikli adamlar doğrusu!

KÖLE KADIN Korinth'i, iki bölgeyi birleştiren dar kara parçasını vb. tarar.

AMPHİTHEOS: Devam ediyoruz! **Okur:** «Tesalya'nın Larissa Kenti Yaşlılar Kurulu sizlere önce selamlarını sunar...»

KÖLE KADIN haritada tarayarak: ... Larissa... Tesalya...

AMPHİTHEOS: «Kurul toplantımızda, sizlerin sağlam barış ve ticaret anlaşmalarınıza katılmaya oybirliği ile karar vermiş ve ne kadar güçlü ve hangi kökenli olursa olsun, her türlü askeri birliklerin kentimize girmesine kesinlikle engel olmayı kendimize görev edinmiş bulunuyoruz...»

LAMACHOS ile HABERCİ girerler. Lamachos'un başında kocaman bir sargı vardır ve topallamaktadır.

DİK.: Siz yine dolaşiyor musunuz ortalıklarda?

DİK.'in KARISI: Ne oldu böyle?

LAMACHOS: İşler kesat gitti.

HABERCİ: Sizden sonraki köylüden biraz ekmek ve katık istemek için gittiğimizde orada başka bir adamın da durduğunu gördük.

O da bizim gibi açtı. O da üniformalıydı. Aramızda kavga çıktı. Tam kafasına bir şey indirecekken, bir de gördüm ki...

AMPHİTHEOS: Brasidas mı?

HABERCİ «evet» anlamında başını öne eğer. Sparta kumandanı!

LAMACHOS: Ta kendisi!

HABERCİ: Ekselanslarından hatırı sayılır savaş çığlıkları yükseldi. «Barış için, özgürlük için!» diye bağrışarak ikisi de kılıçlarını çektiler. Bir kere öyle bellemişler işte!

LAMACHOS: Kafama bir darbe indirdi... Acıdan çılgına döndüm... Eşit koşullarda olmadığımız halde üzerine yürüdüm... aldatıcı bir hücum yaptım...

HABERCİ: O sırada Brasidas'ın ayağı kaydı... Tam da yağlı bir et parçasının üzerine basmıştı... avlunun ortasında... Ne parçaydı ama!.. Kıral gibi yaşıyor şu köylüler!

KÖLE KADIN: E, kaydı, sonra ne oldu?

HABERCİ: Tam şefin kılıcı üstüne düştü.

DİK.'in KARISI: İşte o zamandan beri yağlı et iyi gelmez mideye.

AMPHİTHEOS: Öldü mü?

LAMACHOS: Hem de nasıl!

DİK. Lamachos'a: Al işte, gördün mü? Önce-

den uyardım seni. Şimdi işsiz kaldın.
Üstelik kafanda bir de yumru!

DİK.'in KARISI: Ne yapmak istiyorsun şimdi?

LAMACHOS: Atina'ya, Hükümet Meclisine gidiyorum. Emekliye ayrılmaya hak kazandım.

DİK.: En önemlisi de o zaten.

DİK.'in KARISI: Hem ülkenin mahvolmasına, binlerce kişinin ölmesine yolaç, hem de hiç utanmadan karşılık olarak emekli aylığı al! Eh, bu da bir töre anlayışı işte!

HABERCİ: Başka ne yapsın ki?

DİK.: Düşüncelerini, mesleğini değiştirsin!

AMPHİTHEOS: Askerlik, mevsimlik bir meslektir. Kendine daha iyi bir şey, ömrün boyunca çalışabileceğin bir iş ara. İnsanları kılıçtan geçiren değil, yaşama hizmet eden bir iş bul kendine!

DİK.: Çevrene bak ve akla uygun olanı seç. Peloponnes Savaşı sona erdi. Hem de bireylerin istemiyle. Eğer sonraki kuşaklar da bizler gibi çaba gösterirlerse, son savaş olarak kalacak bu!

DİK.'in KARISI: Tanrıların dilediği olur!

LAMACHOS ile HABERCİ birbirlerine bakışa-

rak eğlenirler ve son derece yavaş, şeytansı gülerler: Hi hi! Sonra çıkarlar.

Sıkıntılı bir ara.

BİR ASKER, üzerinde kaputu, gaz maskesi, makineli tabancasıyla tam donanmış olarak sahneye girer. Bu, birinci sahnedeki Meclis Üyesini temsil eden oyuncudur, ama tanınmaz: İşte, elimizde barış! Yazarlar barış olsun isterler; insanlar barış ister. Meclis Üyeleri barış üzerine gevezelik eder, bu soylu sözcükle dalga geçerler. Bütün kalem odalarından «Barış!» çığlıkları duyulur. Sözcüğü sanki bir margarin reklamı gibi kullanıyorlar. Evrenin bu dilek sözü edilince, ayaklarını, bir köpeğin ön ayağını uzatması gibi kaldırırılar.

DİK.'in **KARISI**: Demek bizim düşümüz ve aynı zamanda Aristophanes'in düşü gerçekten yalnızca bir düşmüş!

DİK.: Şuna bakın bir, tepeden tırnağa silahlı!

ASKER: İnanıyor musunuz ki, ben istiyorum?

Hayır, zorunluyum! Ne kadar büyük gözlem evleri yapılırsa, insanlar da o kadar küçülüyor. İlerde kendisini tanıyabilmek için özel mikroskop bulması gerekecek!

AMPHITHEOS: Ama... bakalım kendisini tanımak istiyor mu?

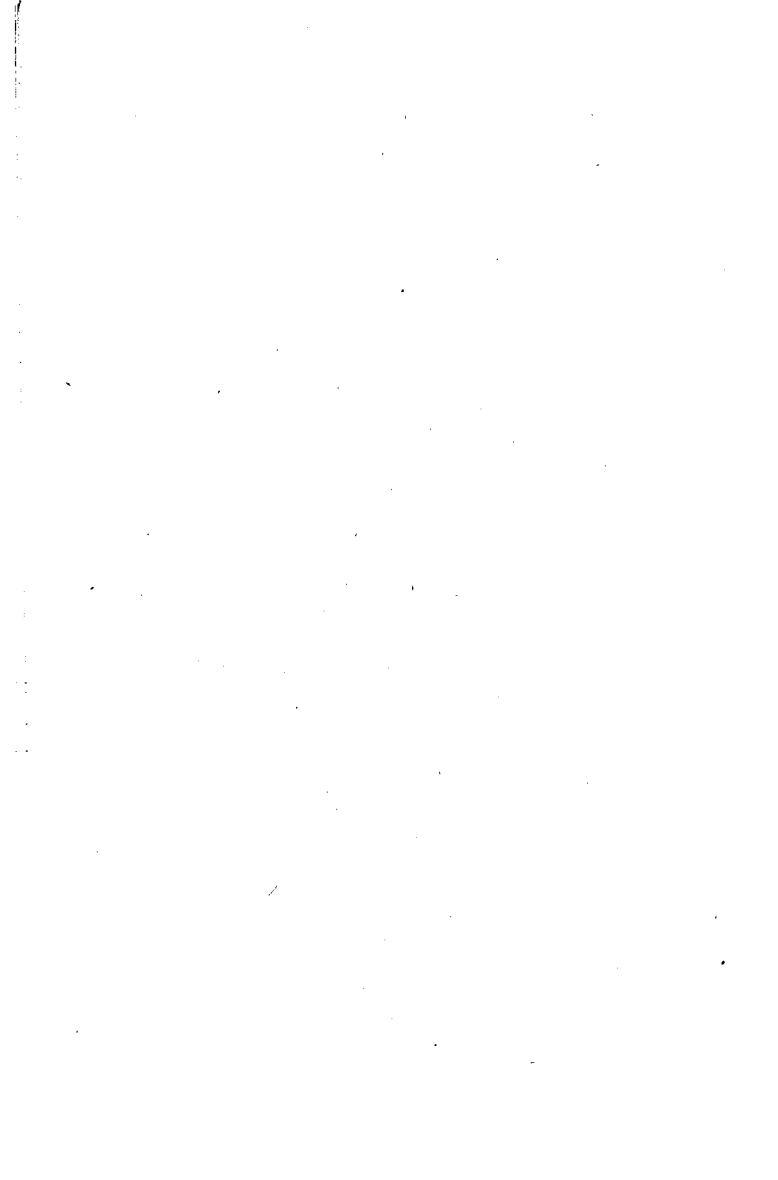
Müzik

HEPSİ BİRDEN açılarak:

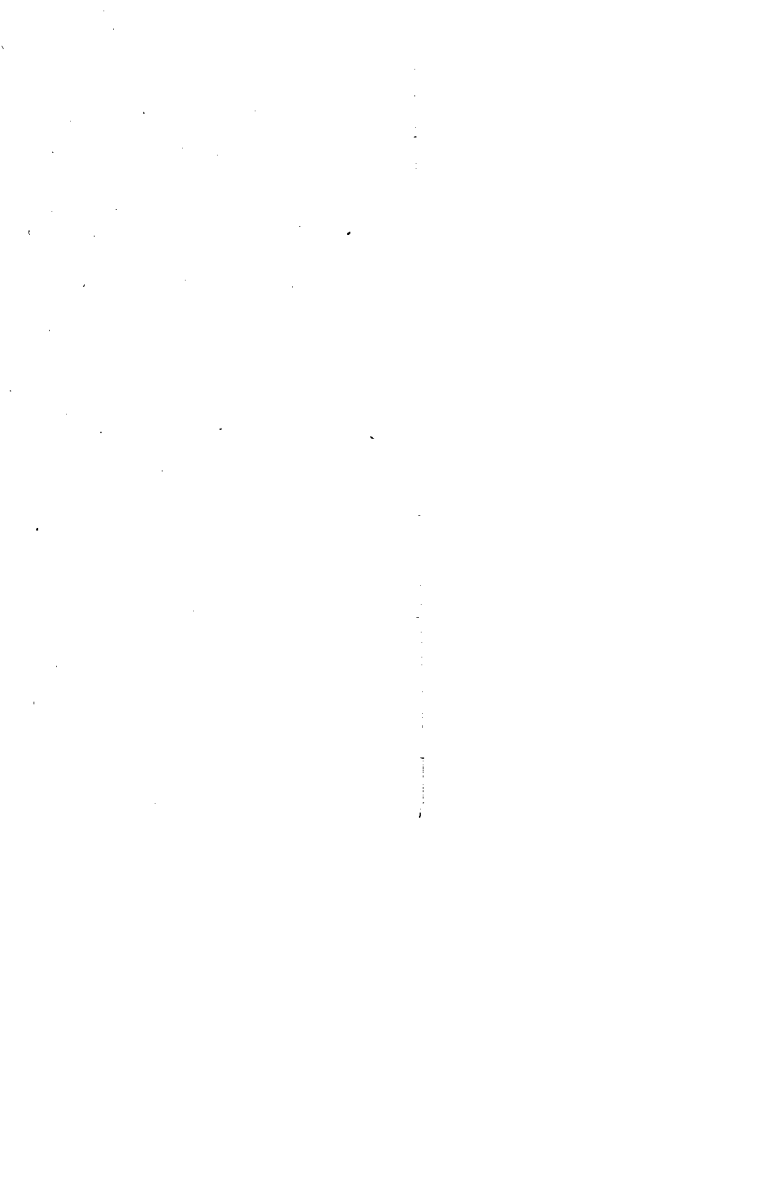
Gezegen güneş çevresinde döndükçe,
biçin ekini, güdün sürüyü!
Tımar edin atları, şaraba basın üzümü!
Güzel olabilir, güzel olabilirdi evren,
eğer isteseydiniz, eğer isterseniz!
Uzatın ellerinizi, birlik olun!
Barış, barış olsun zaferin adı.
İnanmayın milyonlarla düşmanınız
olduğuna.

Tek düşmanınızın adı: Savaş!
Barış, barış olsun yardım edin de!
Gerekeni değil, sizi mutlu kılanı yapın.
Biçin ekini, güdün sürüyü,
tımar edin atları, şaraba basın üzümü!
Güzel olabilir, güzel olabilirdi evren,
eğer isteseydiniz, eğer isterseniz!

Perde

**KAESTNER'den
Şiirler ve Küçük
Taşlamalar**

KÜÇÜK BETİK

Ben daha küçücükken
dünya ne kadar saygı değerdi!

Çimenlikte durunca
otlar

boyumu geçerd!

Ne otlardı onlar,
değerli okuyucular!

İskeleler daha yüksek,
caddeler daha genişti,

gökgürültüsü daha güçlü,
gökyüzü daha uzak,

ağaçlar daha yüksek,
öğretmenler daha akıllı!

Ve yarım kilo tereyağı,
sevgili dostlar,

üç-dört kez daha ağırdı
şimdikinden!

Kimse yadsıyamaz
o zamanları!

Geçmiş geçmiştir
ne de olsa!

Hiç bir şey eskisi gibi kalmaz.
İnsan hep büyür biraz
ve karşı durulamaz buna.

Seller küçük bir ırmağa,
dev cüceye,
dağ tepeye dönüştü.
Masalar, iskemleler,
yollar ve alanlar,
otlar, ağaçlar,
büyük duygular,
öğretmenler, düşler,
senin, benim istemim,
ay ve diğerleri,
yıldızlı gök kubbe
ve her şey, her şey daha küçüktü,
ve hiç bir şey aynı kalmadı.

Gördük, katlandık
bütün bunlara,
tek ilerde
bir kaç santim daha
büyüyelim diye.

YAŞLI BİR BEY GEÇİYOR

Yaşlı bir adam yavaş yavaş yolunda yürür
içi odun dolu küçük bir arabayla.
Bir soluk almak istercesine durur yalnızca,
ama seyircileri görünce başlar şarkı
söylemeye:

Ben de çocuktum bir zamanlar, tıpkı sizler gibi.
Adam oldum, yaşlı bir dedeyim şimdi.
Zaman geçti, bense buradayım hâlâ
ve unutmayı çok istiyorum tüm bildiklerimi.
Çocuktum, adamdım, şimdiyse tirit gibi.
Uzun yaşayan herkes bıkar günün birinde.
Ölecek olursam karşı duramam buna,
öylesine yorgunum.
Bunu akıllıca buluyor başkalarıysa.

Ah, dünya tiyatrosunda bazı oyunlar gördüm.
Bir zamanlar ben de çocuktum sizler gibi.
Bir adamdım bir zamanlar, bir dost, bir baba.
Ve çokluk yazık oldu zamana.

Size okuma kitaplarınızda olmayan
türlü şeyler anlatabilirim.
Her şeyin gelip dayandığı olaylar vardır
tarih kitaplarınızda bulunmayan.
Savaşı yaşadık biz,
nasıl olduğunu gördük.
Yokluk çektik ve gördük
nasıl meydana geldiğini.
Büyük yalanlar açıklandı.
Yakından tanıdım bir kaç yalancığı.

Evet, bazı oyunlar gördüm dünya tiyatrosunda.
Verdiğim giriş parasına yakınırım hâlâ.
Ben de çocuktum, bir adamdım, dosttum,
bir baba.

Ve çokluk yazık oldu zamana.

Umutluyduk. Ama ölçüsüzdü bu umut.
Ve anlayış bir yıldız kadar uzaktı bizden.
Çabuk unuttular bizden sonra gelenler,
bizden sonra gelenler
hiç bir şey öğrenmediler.

Onlar da yaşadılar savaşı,
nasıl olduğunu gördüler,
yokluk çektiler ve gördüler
nasıl meydana geldiğini.

Büyük yalanlar açıklandı.

Büyük yalanlar hiç bir zaman anlaşılmadı.

Ve şimdi sizler geliyorsunuz.

Hiç bir miras bırakamam size.

Dilediğinizi yapın, yalnız kulak verin şu söze:

Kişi anlayışı tek başına elde eder

ve kolay yetişir aptallık, hem de bedava.

Kıskançlık, kavga ve acıdan meydana gelir

dünya.

Ve çokluk yazık olur zamana.

Küçük arabasını ardından çekerek çıkar.

DEĞİŞEN YÜZLERİN DÜŞÜ

Şimdi anlatacağım düste
binlerce kişi doluşuyordu bir eve.
Sanki birisi emretti de
herkes çıkardı suratını
yüzlerimiz bize acı veriyormuş gibi.

Bir evden taşınırken resimleri alır gibi
çekip aldık duvarlardan yüzlerimizi.
Sonra tuttuk ellerimizde
bir şenlik sonu maskeler gibi.
Ama bulunduğumuz yer şenlikli değildi.

Ağızsız, gözsüz, çıplak gölgeler gibi
yanımızdakilerin ellerine saldırdık
herkesin yeniden birer yüzü oluncaya dek.
Çabuk ve sessiz oldu değiş-tokuş.
Kim ne bulduysa aldı diğerinin elinde.

Birden adamlar çocuk yüzlü,
kadınlarsa sakallı oldu.
Dedeler sokak kadınları gibi gülümsüyordu.
Sonra hep birlikte, -ben de içlerinde-
aynaların önüne koştuk, ama kendimi
bulamadım.

Kargaşalık gittikçe azitti.
Biri kendi yüzünü gördü başkasında!
Haykırarak kalabalık arasında atıldı
ve sıkıştırdı yüzünü bir köşeye.
Ama hayır, bulamamıştı.

Acaba ben şu örgülü saçlı çocuk muydum?
Ya da orada duran kızıl saçlı kadın mı?
Sakin şu dazlak kafalardan biri olmayayım?
Bu birbirine karışmış yaratıklar arasında
kendim olan hiç kimseyi göremedim.

Korkuyla uyandım. Üşüyordum.

Bir el saçlarımı çekiyordu.

Parmaklar ağzımı, kulaklarımı tırmalıyordu.

Korkum geçince anladım ki,

bunlar benim kendi ellerim!

Sıkıntımdan kurtulmamıştım daha,

Hâlâ kendimin olmayan bir yüzü mü

taşıyordum acaba?

Hızla yerimden fırlayarak ışığı yaktım,

koşup aynaya yüzüme baktım.

Sonra rahatlayarak ışığı söndürüp yattım.

KESİNLİK

Söyleyecek sözü olanın
yoktur acelesi.
Bekler uygun anı
ve söyler tek satırla.

SOKRATES'e SUNU

Bu böyle biline: Sorulardır
kalıcı olanı yaratan.

Düşünün hele şu çocuğun sorusunu:

«Rüzgar ne yapar
esmediği zaman?»

BİR YÜREKLİLİK SORUNU

Pofurdayarak üzerine gelen
trenlere karşı durmaya
kim cesaret eder?

Tren yollarında yetişen
küçük çiçekler!

YARATICI YANILMA

Yanılmaların da bazan
vardır değeri;
ama kimbilir hangisi.

Her Hindistan'a giden
bulamaz Amerika'yı.

AĞAÇLAR

Biz tahtlarda oturmayız.
Yalnız rüzgardır bizi öven.
Ama yine de sizinkinden
daha güzeldir tacımız.

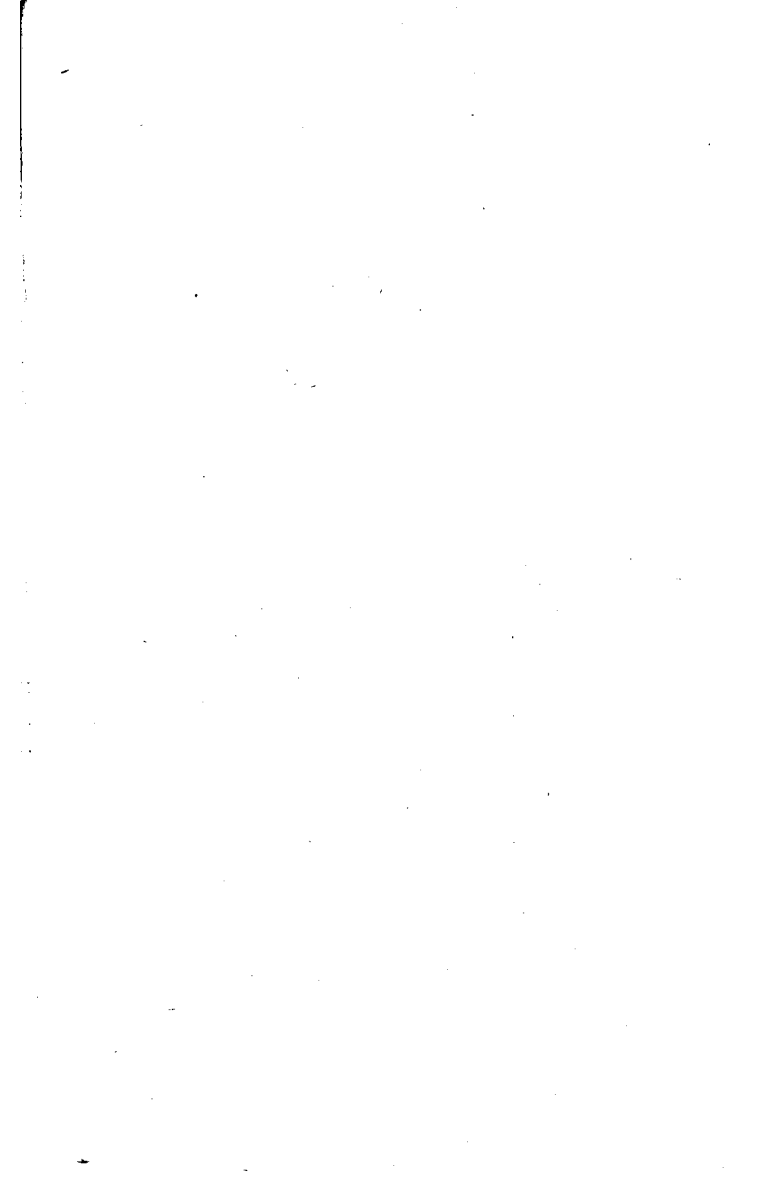
KEDİ İÇİN

Nalbant beygire nal çaktıkça,
hindi düşünde kımıldadıkça,
anne sofraya yemek getirdikçe,
büyükbaba odun biçtikçe,
yel köşeyi süpürdükçe,
sevgililer samanlıkta devindikçe,
evin kızı çamaşırları serdikçe,
kedi hep sanır ki, onunla
 oynamak isterler!

Tıpkı böyle kedi gibidir çok kişiler!

İÇİNDEKİLER

Yarının Büyüklerine	5
Hayvanlar Toplantısı	11
Akharnai'lılar (Kaestner'den Bir Oyun)	89
Kaestner'den Şiirler ve Küçük Taşlamalar	115
■ Küçük Betik	117
■ Yaşlı Bir Bey Geçiyor	119
■ Değişen Yüzlerin Düşü	122
■ Kesinlik	125
■ Sokrates'e Sunu	126
■ Bir Yürekliplik Sorunu	127
■ Yaratıcı Yanılma	128
■ Ağaçlar	129
■ Kedi İçin	130

Yarının Buykleri İçin: 1

UYUSANA TOSUNUM

Aziz Nesin

Kitapları onyedi ülkede yayımlanmış, hikayeleri yirmi dile çevrilmiş, piyesleri sekiz ülkede oynanmış olan, dünyaca ünlü mizah yazarımızı Aziz Nesin'in 600 hikayesi arasından yarının büyükleri için seçilmiş hikayeler. Yazar, bu hikayelerinde ocuk eğitimine ilişkin yanlış yöntemleri iğneleyici, ama gerçekçi ve öğretici bir dile eleştirirken çocukların toplumdaki yerlerini, onların ana-baba ve öğretmenleriyle olan ilişkilerini, çocukların günlük mücadelelerini kendine has usta mizahi kalemiyle sergilemektedir. **UYUSANA TOSUNUM**, elinizden bırakamayacağınız ve arkadaşlarınıza da ğtleyeceğiniz bir kitaptır. 204 sayfa, 10 Lira.

Yarının Büyükleri İçin: 2

KÜÇÜKLER VE BÜYÜKLER

Orhan Kemal

Edebiyatımızın en güçlü hikaye ve roman yazarlarından Orhan Kemal'in hikayeleri arasından yarının büyükleri için seçilmiŐ hikayeler. Bu hikayelerde Orhan Kemal, halki ve insancıl görüŐü ile, ocuk duyarlığı açısından doğa-insan iliŐkilerine dikkati çekmekte, çocukların geniş, gerçekçi dünyaları ile, yetiŐkinlerin, bugünün büyüklerinin sahte, yapay, yoz değerlerle çarpıtılmıŐ dünyalarını karŐılaŐtırmakta, özellikle ocuk-iŐçiler baŐta olmak üzere çocukların umutlarını, acılarını, kısaca yaŐam kavgalarını usta bir dille anlatmaktadır. KÜÇÜKLER VE BÜYÜKLER mutlaka okunması gereken bir kitaptır. 208 sayfa, 10 Lira.

Yarının Büyükleri İçin: 3

MERHABA UKOTKA

T. SemuŐkin

Yüzyıllarca tundrada unutulana, aldatılana, horg r len ve soyulana, ama bütün bunlara karşı üstün özelliklerini yitirmeyen ukotka halkının, sert kuzey iklimi, ağır yaşama koŐulları ve gerici Őamanlar karŐısındaki mücadelesi ve bu mücadelede eskimo halkıyla birlikte çalışan öğretmenlerin unutulmaz  yk leri. Eski bir  ğretmen olan kitabın yazarı, gerçek bir ilerleme için verilen bu mücadeleyi, ukotka'nın bütün etnoğrafik özellikleriyle ve öğretmenlerin pedagojik deneyleriyle süslüyor, sıcak bir dille anlatıyor. Bir ingiliz gazetesinin dediği gibi, kitap okuyanın soluğunu kesiyor. 376 sayfa, 15 Lira.

Yarının Büyükleri İçin: 4

DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ (Uzay Hikayeleri)

Uzay gezileri ve uzayın fethi ile ilgili olarak Türkiye'de bugüne kadar çevrilip yayınlanan «science fiction» (hayal-bilim) kitapların hemen hepsi, genç beyinleri insancıl amaçların dışında şartlandırıcı ve yapıcı olmaktan çok yıkıcı niteliktedir. **DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ** ise, yarının büyüklerine ilk defa bambaşka bir anlayış ve ruhta yazılmış, eğitici ve yapıcı nitelikteki uzay hikayelerinden bir demet sunmaktadır. **DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ**, sadece yarının büyükleri için değil, aynı zamanda bugünün büyükleri için de öğretici, yarınlarına bakış açısını genişletici, insan sevgisini diğer gezegenlerin acayip görünen yaratıklarına dahi yöneltecek kadar derinleştirici bir nitelik taşımaktadır. Uzaydaki bütün çalışmaların insanların gerçek mutluluğu için olması gerektiğini işleyen **DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ** büyük bir zevkle, bir çırpıda okunuyor. 256 sayfa, 10 Lira.

ant

yarının
büyükleri
için

Birçok kitapları Türkçeye çevrilmiş olan Erich Kästner, çok yönlü çalışmalarıyla dünya çocuk ve mizah edebiyatının en önde gelen yazarlarından. Eserlerinde çocukların yalnız hoşça zaman geçirmelerini değil, aynı zamanda çağdaş dünya sorunlarına eğilerek yarının büyüklerinde sağlam, evrensel temellere dayanan barışçıl düşünce yapısını her türlü baskıdan uzakta koruyarak, insanca yaşamın öğelerini geliştirmeyi amaç edinir. Kästner'in çeşitli olaylarla "çocukların geleceği"ni konu edinen ve barış için savaşları anlatan aynı zamanda büyüklerin de sevecek okuyacakları ve ellerinden bırakamayacakları bir kitaptır.

7.5 LİRA

